

RENAȘTEREA

FONDATOR: EPISCOP NICOLAE IVAN 1919

Anul XXXII
Serie nouă
Noiembrie
2021

11
(379)

Prețul: 3 lei

EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ A VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

† DANIEL

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Vineri, 08 octombrie 2021

Înaltpreasfințitului Părinte Andrei,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Am aflat cu multă durere în suflet de trecerea din această viață a Preasfințitului Părinte Vasile Someșanul, fost Episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului Feleacului și Clujului, arhi-păstor misionar și harnic, promotor și apărător înțelept al spiritualității și tradiției ortodoxe românești, cu o bogată activitate social-filantropică.

Împună cu ierarhii Sfântului Sinod, cu preoții, monahii și credincioșii îndoliatei Arhiepiscopii a Vadului Feleacului și Clujului, înălțăm în aceste zile rugăciuni pentru odihna sufletului său în lumina, pacea și iubirea Preasfintei Treimi.

Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Cu părintești condoleanțe pentru eparhia îndoliată,

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

† ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Episcopul cel duhovnicesc și milostiv*

*„Fericiți cei morți, cei ce de acum mor întru Domnul!
...odihnească-se de ostenele lor,
căci faptele lor vin cu ei” (Apocalipsa 14, 13)*

Bunul și jertfelnicul nostru episcop Vasile a plecat în eternitate, și știm că plecarea lui a adus multă tristețe în inimile creștinilor din Eparhia aceasta și nu numai, în inimile multor credincioși care l-au cunoscut, dar Sfântul Apostol Pavel ne spune că noi nu trebuie să fim ca cei ce nu au nădejde. De ce? Pentru că dăm crezare cuvântului Domnului nostru Iisus Hristos. Atunci când murise Lazăr, pe surorile sale le-a mângâiat cu acest cuvânt: „Amin, amin, zic vouă. Cel Ce crede în Mine, chiar dacă ar muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac” (Ioan 11, 25-26). Preasfințitul Vasile, la vremea potrivită, a ascultat glasul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care în Evanghelia după Ioan, în capitoul 15, versetul 16, i-a zis lui: „Nu tu m-ai ales pe Mine, ci Eu te-am ales pe tine și te-am rânduit să mergi și roadă să aduci și roada ta să rămână”. Și roada vlădicului Vasile a rămas. I-a primit pe toți, absolut pe toți. Cine nu mai avea speranță, nu mai avea mângâiere, încă de pe atunci, de pe când era preot paroh, era primit la căsuța lui de pe strada Lingu-rarilor. I-a primit pe toți și i-a iubit pe toți. Mai mult, s-a rugat pentru toți și le-a purtat sarcinile tuturor.

Acum ar fi foarte greu să subliniem mulțimea calităților duhovnicești pe care le-a avut Preasfințitul Vasile Flueraș. Câteva dintre ele le voi sublinia. Întâi de toate, a fost un om credincios, foarte credincios. Atunci când te întâlneai cu el și vorbeai cu el, intuiai că are o legătură puternică cu cerul și plecai acasă mângâiat. A fost un om credincios. A fost un om smerit. Vlădica Vasile a fost un om smerit. Parcă l-a auzit pe cuviosul Ioil, care zice: „Fără smerenie, omul nu poate vedea fața lui Dumnezeu. Pentru trup, smerenia stă în post, în priveghere, în a duce o viață aspră și austeră, în a practica în general asceza și smerenia”. Oricum, Vlădica Vasile a fost un om smerit, a fost credincios. Încă două calități aș mai sublinia: Vlădica Vasile a dus o viață curată și sfântă, așa cum, pe bună dreptate, cineva într-o sintagmă spunea că în preajma lui simțea că adie zefirul sfințeniei. Bineînțeles, foarte mulți, poate toți, l-ați întâlnit vreodată. Unii dintre noi l-am întâlnit înainte de a fi preot; încă de pe atunci viața lui curată, frumoasă, viața lui de rugăciune se impunea. Ducea o viață de om sfânt. Atunci când, în 1991, l-am tuns în monahism – nașul lui de călugărie este lângă sicriu –, atunci mi-am dat seama că e un om deosebit, că e un om care își dăruiește toată viața lui Hristos Dumnezeu. A fost un om credincios, un om smerit, un om cu viață sfântă. Dar s-a mai impus cu ceva. A fost un om milostiv, plin de milă cu toți săracii și necăjiții, cu cei ce aveau nevoie de înțelegerea și de mila lui. Unii dintre dumneavoastră știți, și repet, în căsuța de pe strada Lingu-rarilor, cei care nu mai aveau unde trage în Cluj, mergeau la Părintele Vasile de atunci, la Vlădicul Vasile de mai târziu, și mama Rozalia dimpreună cu el îi mângâiau și-i primeau absolut pe toți.

* Cuvânt rostit la slujba de înmormântare a Preasfințitului Vasile Flueraș, Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, 11 octombrie 2021.

Preasfințitul Părinte Episcop
† VASILE FLUERAȘ (1948-2021)
Veșnica lui pomenire!

A fost un om milostiv și credem că Evanghelia Domnului Iisus Hristos i se potrivește exact. La Matei, în capitolul 25, Domnul Hristos ne relatează cum va fi dreapta judecată: toți morții vor învia, unii vor sta de-a dreapta, alții de-a stânga, și celor de-a dreapta le va zice Mântuitorul: „veniți binecuvântații părintelui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și Mi-ați dat să beau, gol am fost și M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și M-ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la Mine. Când, Doamne, când Te-am văzut în această situație? Ori de câte ori l-ați văzut pe cel mai neînsemnat frate al Meu și i-ați slujit, Mie mi-ați slujit”. Și, dintre multele fapte caritative ale vlădicului Vasile, ni se impune Centrul de îngrijiri paliative Sfântul Nectarie, în care până acum mii de oameni și-au găsit liniștea și alinarea.

Vorbind de această atitudine foarte milostivă a unui om, Ioan Alexandru a scris o poezioară intitulată *Epitaf*. Epitaful este inscripția de pe un mormânt și, în poezia sa, Ioan Alexandru scrie: „pentru că s-a uitat cu milă la un călător snopit în bătaie / pentru că unei bătrâne ce se aruncase în lac fugind de la azil i-a întins o mână de ajutor, / pentru că în sanctuarul inimii sale l-a iertat pe cel mai mare vrăjmaș, / pentru toate acestea și mult mai mari decât acestea pe care nimeni nu le-a știut că le-a făcut la nevedere, / el nu a murit, / ci numai doarme până la Înviere”. Cam acesta a fost vlădica Vasile, și am zis că mulți dintre frații voastre l-ați cunoscut astfel. Atunci când a auzit glasul Mântuitorului: „Nu tu M-ai ales pe Mine, ci Eu te-am ales pe tine și te-am rânduit să mergi și roadă să aduci și roada ta să rămână”, atunci vlădica Vasile parcă intuitiv ce a spus un teolog de-al nostru mare. Este vorba de Teodor Popescu, care spunea că pentru o viață preoțească e nevoie de sfințenie. Și tot el spunea că un om imoral poate crea o operă de artă, de tehnică sau de știință pe care să o admire lumea, dar în preoție, care este slujire religioasă, morală, nevrednicul nu poate mântui pe nimeni, nici măcar pe sine.

Viața vlădicului Vasile a fost o viață curată, o viață de sfințenie, și de aceea credem că acum se află acolo unde ne spune Sfântul Ioan Teologul în *Apocalipsă*. Sfântul Ioan mărturisese că atunci când a fost răpit în cer a văzut un tron mare și pe el era Domnul Hristos, iar în fața Lui era mulțime de oameni din toate neamurile, din toate semințiile, din toate limbile de sub soare. Erau îmbrăcați în haine albe și purtau în mână ramuri de finic, semnul biruinței. Noi credem că în mulțimea aceasta de oameni, pe care nimeni nu o mai poate număra, este și episcopul nostru Vasile Flueraș, care s-a mutat la Domnul Iisus Hristos.

Multe s-ar mai putea spune referitor la dăruirea, la credințioșia lui, referitor la viața lui de rugăciune, și mai ales referitor la viața lui de smerenie. Tuturor toate s-a făcut. Parcă ar spune: „eu m-am născut în lume să dăruiesc, să mă dăruiesc oricând și oricui, să înalț pământul în cer și înapoi de la nimeni nimic să nu mai cer”. Acesta a fost vlădica Vasile, iar acum, când s-a mutat în eternitate, numeroșii oameni care l-au iubit au trimis cuvinte de condoleanțe.

Nu îi pot aminti pe toți acum, însă primul pe care îl amintesc și care ne-a trimis un cuvânt mișcător de condoleanțe este Preafericitul Părinte Patriarh Daniel care, printre altele, a scris următoarele lucruri: „am aflat cu multă durere în suflet de trecerea din această viață a Preasfințitului părinte Vasile Someșanul, fost episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, arhipăstor misionar și harnic promotor și apărător înțelept al spiritualității și tradiției ortodoxe românești, cu o bogată activitate social filantropică. Împreună cu ierarhii Sfântului Sinod, cu preoții, cu monahii și credincioșii îndoliatei Arhiepiscopii a Vadului, Feleacului și Clujului, înălțăm în aceste zile rugăciuni pentru odihna sufletului său în Lumina, pacea și iubirea Preasfintei Treimi”.

Nu numai Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, dar mulți alții ne-au scris, și mai pomenesec un nume, e vorba de Domnul ministru Victor Opaschi, care și el ne-a scris o scrisoare frumoasă, și mulți, mulți alții. Acum el este în loc luminat, în loc de verdeață, în loc de odihnă, unde nu mai este nici durere, nici suspin, ci viață fără de sfârșit. Și, ca să închei, o voi face cu câteva versuri pe care teologul Nichifor Crainic le-a scris, răspunzându-le celor ce se întrebau „Unde sunt cei care nu mai sunt?”, iar poetul spunea că „sufletele lor nevăzute ne ating în zbor”. Sufletul vlădicului Vasile a fost cu noi astăzi și în Domnul Hristos rămâne cu noi până când ne mutăm și noi la cele veșnice. Dumnezeu să îl ierte și să îl odihnească!

†ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Preasfințitul Părinte Episcop Vasile Flueraș (1948-2021), cronica ultimului drum pământesc

Darius Echim

Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș, Episcop emerit și fost Episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, cu titlatura „Someșanul”, în perioada 1998-2019, a trecut la Domnul vineri, 8 octombrie 2021, în jurul orei 11:30, la vârsta de 72 de ani. A fost înmormântat luni, 11 octombrie, în cripta ierarhilor de la demisolul Catedralei Mitropolitane „Adormirea Maicii Domnului” din Cluj-Napoca. Mulțime de slujitori ai sfințelor altare, viețuitori din mănăstiri, ucenici, fii duhovnicești și credincioși din cuprinsul Eparhiei și nu numai, au venit să își ia rămas-bun de la vrednicul de pomenire ierarh.

În zilele premergătoare înmormântării, în fiecare biserică și mănăstire din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, au fost trase clopotele, de două ori pe zi, timp de trei minute, iar duminică, la Sfânta Liturghie, preoții au înălțat rugăciuni pentru odihna Episcopului Vasile.

Depunerea sicriului în Catedrala Mitropolitană

Sâmbătă dimineață, 9 octombrie, înainte de a fi depus în Catedrala Mitropolitană, sicriul cu trupul ierarhului a fost întâmpinat la Reședința Mitropolitană de Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, de membrii Permanenței Consiliului Eparhial, preoți, angajați ai instituției, studenți și elevi seminariști. Apoi, în dangătul clopotelor, sicriul a fost dus în procesiune, purtat de preoți pe umeri, până la Catedrală.

Cortegiul funerar a fost așteptat la intrarea în lăcașul de cult de credincioși, cu lumânări și buchete de flori în mâini, veniți să-și ia rămas-bun de cel care a fost episcop vicar al Arhiepiscopiei Clujului timp de 21 de ani.

Apoi, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de un sobor de preoți, în frunte cu exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Clujului, arhimandritul Dumitru Cobzaru, care, la final, a vorbit despre viața și activitatea Preasfințitului Părinte Vasile.

Catedrala Mitropolitană a fost deschisă în permanență, preoții au citit Psaltirea neîntrerupt, iar grupuri de câte patru studenți teologi sau elevi seminariști au făcut de gardă la catafalcul ierarhului. În toată această perioadă, credincioșii s-au rugat și recules în fața sicriului, cu respectarea strictă a normelor sanitare prevăzute pentru perioada de pandemie, iar pentru păstrarea distanței fizice, jandarmii au amenajat un culoar de acces în Catedrală.

Privighere și slujbe de pomenire

Sâmbătă seara, după Vecernie, ierarhii clujeni, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei și Preasfințitul Părinte Episcop vicar Benedict Bistrițeanul, au oficiat o slujbă de pomenire pentru odihna sufletului Episcopului Vasile Flueraș.

Duminică dimineață, 10 octombrie, în sobor de clerici, Părintele Episcop Benedict a oficiat Sfânta Liturghie și o slujbă de Panihidă, în cadrul căreia s-a rugat pentru iertarea păcatelor ierarhului de pioasă amintire.

De asemenea, duminică seara, după Vecernie, din nou, cei doi ierarhi ai Eparhiei Clujului, s-au recules și au săvârșit o slujbă de pomenire la căpătâiul adormitului întru Domnul.

La finalul slujbei, Părintele Mitropolit Andrei a susținut programul catehetic „O seară cu Domnul Hristos și cu Preasfânta Sa Maică”, care are loc în fiecare duminică seara, în cadrul căruia a rostit o cateheză *in memoriam*, vorbindu-le celor prezenți despre „Vlădica Vasile – Omul faptei”: „Episcopul nostru Vasile, mult rugător, mult jertfitor, mult iubitor, a fost omul faptei”. Conform Predicii de pe munte, din Evanghelia după Matei, capitolul 7, începând cu versetul 16, ÎPS Andrei l-a caracterizat pe Vlădica Vasile ca fiind „pomul cel bun

care a dat roadă bună. Vlădica Vasile a fost omul care și-a clădit casa pe stâncă și n-au putut-o doborî nici vânturile, nici valurile”.

Tot duminică noaptea, la catafalc, s-a recules și Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, care a oficiat un Trisaghion.

Sfânta Liturghie arhierescă, prohodirea și înhumarea

Luni dimineață, 11 octombrie, un sobor de arhierii a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană clujeană, înainte de slujba prohodirii. Din sobor au făcut parte Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului; Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Arhiepiscopul ortodox român al Europei Occidentale și Mitropolitul ortodox român al Europei Occidentale și Meridionale; Preasfințitul Părinte Timotei, Episcopul ortodox român al Spaniei și Portugaliei; Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul ortodox român al

Europei de Nord; Preasfințitul Părinte Benedict Bistrițeanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului; Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, și Preasfințitul Părinte Teofil de Iberia, Arhieru vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei.

După citirea pericopei evanghelice, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Iosif a rostit un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia a vorbit despre viața veșnică ce continuă după moartea trupului, amintind astfel și de pericopa evanghelică a Duminicii a 20-a după Rusalii, a învierii fiului văduvei din Nain, subliniind că moartea trupeză nu este finalul fără speranță.

În continuare, de la ora 12:00, slujba Prohodirii a avut loc pe un podium special amenajat în fața Catedralei Mitropolitane, în Piața „Avram Iancu”.

Câteva mii de credincioși au asistat la slujba săvârșită de arhierii care au oficiat Sfânta Liturghie, în frunte cu Mitropolitul Andrei al Clujului, în sobor adăugându-se și Înaltpreasfințitul Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscopul Alba Iuliei, Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, și Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmăruului.

La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei a rostit un cuvânt de învățătură, evocând personalitatea și câteva din virtuțile Preasfințitului Părinte Episcop Vasile.

A luat cuvântul, apoi, Preasfințitul Părinte Episcop vicar Benedict Bistrițeanul, care a vorbit despre viața plină de sfințenie a Episcopului Vasile, prezentând necrologul, biografia și îndătinatele iertăciuni.

În cele din urmă, în dangătul clopotelor, ierarhii, clericii și cinul monahal, împreună cu mulțimile de credincioși, oficialitățile, militarii, jandarmii și toți cei veniți să-și ia rămas-bun de la Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș au constituit cortegiul funerar, care a înconjurat Catedrala Mitropolitană clujeană. În salve de armă, cu onoruri militare, sicriul cu trupul neînsuflețit a fost coborât în cripta ierarhilor din subsolul Catedralei, unde a fost săvârșită rânduiala punerii în mormânt.

† BENEDICT BISTRÎȚEANUL

Episcop-vicar al

Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului

Necrolog Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș (1948-2021)

Autenticitatea și dinamismul unei biografii se pot verifica prin suprapunerea evangheliei peste atitudinile, cuvintele și lucrările esențiale care o formează. Întâlnirea dintre cele două se vedește într-un mod consistent, intens și specific în personalitatea Părintelui Episcop Vasile Flueraș. Încercând o exprimare sintetizatoare, aș îndrăzni să spun că itinerariul vieții sale se poate prezenta ca o istorie personală pe modelul „Cum am vrut să mă fac sfânt”, construit pe două direcții – „Până la sfârșit (i)-a iubit (Ioan 13, 1) / până la sfârșit s-a smerit”, „pentru ca pe nici unul să nu piardă” (Ioan 6, 39). Plecarea sa în eternitate poate fi descrisă, în consecință, drept „săvârșirea întru credință a unui suflet drept”, iar icoana sa, în termeni liturgici, îl (re)prezintă ca unul, „care și-a adus aminte de cei săraci” (Anafora-ua Sfântului Ioan Gură de Aur). Voi întări această efigie citând un fragment dintr-o mărturie personală publicată în aceste zile în presa locală: „La ușa sa am întâlnit oameni simpli, muncitori, pensionari, tineri, intelectuali, artiști, medici, profesori universitari, studenți, șomeri, oameni bolnavi... Descoperi aici fața nevăzută a acestui oraș aparent prosper, aparent liniștit, aparent fericit. Acolo, la ușa episcopului, se recompune chipul suferind al lumii noastre, cu toate necazurile cunoscute de om vreodată. Fiecare eveniment social cu urmări negative se simte aici ca unda de șoc a unui cutremur”¹.

Scurtă biografie

Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș s-a născut în data de 30 decembrie 1948, în orașul Cluj-Napoca, din părinți muncitori, tatăl Constantin la „Uzina de apă”, iar mama, Rozalia, la „Uzina 16 februarie”, familie ce își avea „rădăcini adânci” în Mănăstir. A urmat Școala generală în Mănăstir (1955-1962), Școala profesională „16 Februarie” din Cluj (1962-1965), la absolvirea căreia se va angaja la „Uzina 16 februarie”. Despre această perioadă, el însuși mărturisea: „Am întâlnit acolo un colectiv de oameni extraordinari. M-am atașat de ei și am fost sensibilizat de problemele lor”. Aici a avut și primul său contact cu suferințele și problemele oamenilor. Tocmai pentru că și-a dorit să vină în întâmpinarea acestora, a hotărât să se facă medic. A învățat din greu și a dat admitere la Medicină. Nu a fost admis, pentru că „așa a vrut Dumnezeu”, așa cum dânsul afirma. Și s-a întors la munca sa, în uzină. În paralel a urmat cursurile serale la Liceul numărul 12 din Cluj (1965-1971), unde a obținut și bacalaureatul. În anul 1969 este greu încercat, pierzându-și unicul său frate, Gavril, și, la scurtă vreme, tatăl.

Un pelerinaj la mănăstirile de pe Valea Oltului, în toamna anului 1968, avea să aprindă în inima sa dragostea față de Teologie și slujire. S-a întors la Cluj și s-a adresat Părintelui Romulus Popa, din Mănăstir. „Oricât de exigentă a fost educația comunistă și de neîndurătoare cu cele bisericesti, oricât de drastic ar fi fost sistemul, Dumnezeu a învins. El m-a ajutat să-mi găsesc locul!”, mărturisea Părintele Vasile. Astfel, în anul 1972 s-a înscris la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, unde, patru ani mai târziu, a obținut și licența, cu lucrarea: „Probleme sociale în scrierile Părinților Capadocieni”, la catedra de Bizantinologie, sub îndrumarea Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae. Teza de licență se va dovedi profetică, cunoștințele adunate fiind puse mai târziu în lucrare în numeroasele sale proiecte filantropice.

Pe 27 noiembrie 1976 a fost hirotonit preot celib pe seama Parohiei Tureni, Protopopiatul Turda, jud. Cluj, de către Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Justinian Marameșanul. La scurtă vreme a fost detașat (la 1 ianuarie 1977) ca preot slujitor la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, din cartierul Grigorescu, Municipiul Cluj-Napoca. După alte câteva luni (în august 1977) a fost numit preot

slujitor la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul clujean Mănăstir. Pentru activitatea misionar-pastorală deosebită Arhiepiscopul Teofil Herineanu i-a acordat distincția bisericească de „iconom” în anul 1987.

În anul universitar 1990-1991 a fost duhovnic-asistent la Institutul Teologic Ortodox de grad Universitar din Cluj-Napoca (azi Facultatea de Teologie Ortodoxă). În primăvara anului 1991 (24 martie) a fost tuns în monahism la mănăstirea „Sfântul Ioan Botezătorul” din Alba-Iulia de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei, iar în octombrie a aceluiași an, a fost numit stareț al Mănăstirii Nicula, viața monahală de acolo având mare nevoie să fie revigorată. S-a dovedit un adevărat părinte, născător de fii, mulți, care vor deveni mai târziu episcopi, stareți sau duhovnici de mănăstiri. A îndeplinit această ascultare până în februarie 1994, când Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Bartolomeu l-a numit Ecclesiarh al Catedralei Arhiepiscopale din Cluj-Napoca și exarh al mănăstirilor, hirotesindu-l arhimandrit.

În această perioadă cu mari prefaceri sociale, se simțea nevoia înființării unui nou sector în administrația eparhială, cu caracter misionar-social. Astfel, în urma propunerii Mitropolitului Bartolomeu Anania, este numit Episcop-vicar al Eparhiei Clujului și hirotonit în ziua de 15 august 1998, la Mănăstirea Nicula, de către Patriarhul de vrednică pomenire Teoctist, împreună cu un sobor de episcopi. Sectorul misionar coordonat de Preasfinția Sa a fost un exemplu: au fost angajați asistenți sociali cu studii de specialitate, au fost deschise cămine pentru vârstnici, centre pentru copii, o policlinică, un centru de informare și consiliere în adicții, o farmacie gratuită, dar, mai ales, Centrul de îngrijiri paliative „Sfântul Nectarie”, care-și primește pacienții, mulți la număr, încă din anul 2012. Pentru activitatea sa bogată, în anul 2004, Președintele României i-a conferit Ordinul Meritul cultural în grad de comandor.

Pilda vieții jertfelnice. Iertarea

Ca orice om pe care Dumnezeu îl iubește mult, în luna septembrie a anului 2014, Părintele Episcop Vasile a fost greu încercat, suferind un accident vascular cerebral, însă a rămas până la capăt fidel chemării sale, cu chipu-i luminos, senin și zâmbitor pentru cei din jurul său. Din pricina stării de sănătate tot mai precare, la finalul anului 2019, ca urmare a aprobării cererii de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, se retrage din activitatea administrativă, continuându-și pe mai departe activitatea pastorală și duhovnicească. Trece la Domnul în ziua de 8 octombrie, după șapte ani de suferințe grele.

O viață întreagă, Preasfințitul Vasile, „a adus și s-a adus, a primit și s-a împărțit” (Rugăciunea Heruvicului). „A adus”, a oferit mult și multe celorlalți, dându-și din tot ce avea și chiar din ce nu avea, „s-a adus” pe sine, în dragoste, cu bucurie, dar și cu cruce, celor care aveau nevoie; „i-a primit” pe toți, fără selecție, fără condiții, cu problemele și cu durerile lor și „s-a împărțit”, pretutindeni pe unde trecea lăsa o parte din inima sa, și deodată, cu prisos de măsură, bucurie, pace, așezare și, mai ales, îmbrățișare de părinte.

La acest ceas solemn, după datina noastră creștinească, se îndreaptă, cerând iertare pentru unele atitudini sau eventualele momente de cădere pe care le-a avut de-a lungul vieții, către cei mulți, care l-au iubit, oferindu-le, la rândul-i, binecuvântarea sa de părinte și frate: mai întâi, către ierarhii prezenți la slujba de înmormântare, dar și către toți membrii Sfântului Sinod, în frunte cu Preafericitul Părinte Patriarh Daniel; către Permanența Centrului eparhial și către toți angajații Centrului eparhial; către toți ucenicii și colaboratorii săi apropiați în decursul celor 23 de ani de slujire arhierescă; către preoții și monahii din eparhia noastră; către toți colaboratorii din instituțiile sociale pe care le-a coordonat; către medicii și personalul medical care l-au însoțit în vreme de boală; către rudele de sânge, de care se simțea apropiat; către mănăstireni, pe care i-a slujit cu atâta dăruire; către toți cei prezenți astăzi la prohodire, dar și către toți credincioșii din întreaga eparhie sau de mai departe, care s-au simțit vreodată măngâiați de prezența sa.

Iar noi, cei care vremelnic mai rămânem, îi suntem recunoscători pentru multe, îi mulțumim pentru nenumărate și, mai ales, pentru zâmbetul său frumos, pe care ni-l oferea cu mărinimie tuturor, învăluindu-ne cu dragul și dragostea sa; și îi cerem iertare pentru ceea ce nu am reușit să înțelegem (de) la dânsul sau pentru ceea ce nu am izbutit să facem, în fața bunătății sale.

Ne rugăm ca Domnul să-i facă parte de odihnă „în lumina feței Sale și întru îndulcirea frumuseții Sale”.

Zâmbetul Preasfințitului Vasile – Crâmpeie de gând la „Marea sa trecere”

În slujba înmormântării ne rugăm pentru cel plecat ca Domnul să-i facă parte de odihnă „întru lumina feței Sale și întru îndulcirea frumuseții Sale”. Ne descrie iconograful întâlnirea cu Părintele nostru „față către față”, cu chipuri luminate, bucurându-ne de frumusețea Lui, dar și de frumusețea originară a omului, a noastră, care se oglindește din El. Zâmbetul însoțește chipul luminat și răsfăngă frumusețea curată.

Preasfințitul Vasile zâmbea. Le zâmbea ucenicilor, îi zâmbea poporului, dar Îi zâmbea și lui Dumnezeu. Atât de frumos... Așa l-am cunoscut, așa îl recunoșteam și cred că așa îl va recunoaște și Domnul, Cel pe care l-a slujit în frumusețe și cu bucurie, acum, la „Marea întâlnire”. Zâmbetul său atât de curat, purtător de drag și de dragoste, era oglinda care-l vădea în cele în care trăia zilnic, clipă de clipă. Nu era străin de cele de jos, din jurul său, dar, mai ales, nu era departe de cele de sus, de Împărăție. Și se străduia neîncetat să-i urce și pe ceilalți cu sine, către cele de sus, pe ucenicii săi, pe cei care-l ascultau, pe cei de aproape și apropiați, pe noi, cei din jurul său.

Paternitatea i-a fost însușirea de căpătâi. Putea să iubească la nesfârșit, putea să ierte fără măsură și, mai ales, putea să ridice și să îmbrățișeze pe cel care avea nevoie, fără să știe nimeni. Trei sunt însușirile fundamentale care au incizat calitatea de „părinte” în personalitatea Preasfințitului Vasile. În primul rând, **a iubit cu răbdare**, a îmbrățișat, a iertat, răsfăngând pretutindeni bucurie, fără să aștepte nimic în schimb. Era omul în jurul căruia nu te simțai niciodată incomfortabil și forțat la un anumit comportament ca „să dai bine”, ca să intri în grații sau să beneficiezi de apreciere. Te simțai liber să fii tu însuși, să stai cu toate ale tale, apreciat cu toată „moștenirea” ta. Însăși răbdarea sa era cea care a generat un comportament transforma(n)t, ameliorat, al celui care îi stătea aproape, după însuși exemplul său. Era părintele care vedea în tine potențialul pe care tu nu erai în stare să-l intuiești și, de aceea, te privea cu speranță și încredere că lucrurile vor evolua în acea direcție. Și călătorea cu tine deja în viitor și te proiecta vizionar așa cum puteai fi. Iar acest lucru se întâmpla în interiorul unei rugăciuni pe care numai Părintele Vasile știa să o agrăiască, stând cu durere și cu bună îndrăznire în fața Domnului.

În al doilea rând, era impresionat de suferință, **știa să trăiască durerea** deodată cu tine, co(m)pătinea și ierta. Era prietenul sărmanilor, al săracilor și al suferinzilor. Cei de aproape știi cum arăta o zi de audiență la biroul Preasfinției Sale. Toți cei care așteptau erau măngâiați, fără excepție. Apropierea de cei săraci îl așeza în succesiunea protectorului său spiritual și în planul de viață pe care și l-a făcut de la început. Dar și a celor bolnavi, ținând, la începutul tinereții sale, să devină medic. În ultima perioadă, acest gând a fost întrupat în edificarea Centrului Paliativ „Sfântul Nectarie” din Cluj, ctitoria sa de suflet, care funcționează încă din anul 2012. Chiar dacă în lista ctitorilor sale nu ar mai fi nimic pe lângă acest așezământ, socotesc că ar fi suficient pentru a-l așeza între „binecuvântații” Părintelui Ceresc, care i-au iubit atât de mult pe „frații Săi prea mici”. Mulți sărmani și săraci au fost miluiți aici. S-a urcat de bunăvoie pe cruce alături de ei și nu a mai dorit să coboare de acolo. Suferința lor era a lui. Și apoi a iertat, de-o viață întreagă, fără să obosească, atât în spovedanie, cât și în viața cotidiană. A fost omul nejudicării, „dumnezeu pe pământ”, după chipul celui care acoperă păcatele oamenilor. Spunea doar atât despre cineva mai puțin bun: „e special”, și toți știam că se roagă pentru el cu putere.

Iar în al treilea rând, **bucuria gratuită**, pe care o oferea fără greutate, era evidentă pe chipul său și se simțea din comportamentul lui imediat. Părintele se bucură de copiii săi. În ciuda dificultăților pe care le-a traversat în ultimii șapte ani de viață, chipul său era la fel de luminos și încurajator. Până în ultimele clipe. Și acesta este testul trecut pentru autenticitatea sa ca persoană. Să (te) oferi chiar și atunci când ai avea tot dreptul să te retragi, când ai avea tot dreptul să fii înțeles, când, după legea firii, ai avea tu însuși dreptul să primești, și nu puțin, ci cel puțin cu măsura cu care tu însuși ai dat o viață întreagă. Dar Preasfinția Sa a fost același, și izvorul de viață ce curgea din inima sa era izbitor de puternic și reconfortant pentru noi, cei din apropierea sa. Cuvintele lui Aron Cotruș i s-ar potrivi bine: (am) „un suflet pe care-l dau oricui / Ca pe o poamă grea / C-un gust ce-n lumea întreagă îl are numai ea / O poamă părguită abia / În țara mea / De arșiță și nea” (Mă știu).

Smerit, bun și simplu. Așa a fost toată viața și așa a închis ochii. Despre acest lucru dau mărturie mulți și vor da mărturie și mai mulți. „Până la sfârșit a iubit, până la sfârșit a iertat și până la sfârșit s-a smerit”. Smerenia sa s-a amestecat cu smerenia Domnului, care-i va oferi bucuria (re)vederii luminii feței Sale. Și avem această nădejde că Domnul Hristos îi va zâmbi frumos, foarte frumos, așa cum Preasfinția Sa (ne)-a zâmbit o viață întreagă.

Îi suntem recunoscători pentru multe, îi mulțumim pentru nenumărate și, mai ales, pentru zâmbetul său frumos, și ne rugăm ca Domnul să-i facă parte de odihnă „întru lumina feței Sale și întru îndulcirea frumuseții Sale”.

¹ Ruxandra Hurezean, „Episcopul ortodox Vasile Someșanul a murit, vineri, la vârsta de 72 de ani”, în *Transilvania Reporter*, https://transilvaniareporter.ro/actualitate/episcopul-ortodox-vasile-fluieras-a-murit-vineri-la-varsta-de-72-de-ani/?fbclid=IwAR1mMuxKRv44SpFEWq_mRFv58YpM8b-yeVmeKk70EN5T-oUKCg8JpwiQ4_Ak (9 octombrie 2021).

Sfânt pe pământ! Episcopul Vasile Flueraș

† Calinic

Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului

Îndând am fost întrebat, ce fac, de un gălățean deștept și cu umor cât încap, i-am spus că scriu câteva gânduri despre Vasile Someșanul, Episcopul auxiliar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, cum se numea titlatura încă de pe vremea arhipăstoririi marului arhiepiscop, de pioasă amintire, Teofil Herineanu.

Când i-am spus că:

- Este un sfânt de pe pământ! A răspuns:

- Așa este! Multă lume mărturisește despre el!

Drept să spun, m-a surprins fericit afirmația acelui tânăr teolog, care, după câte văd, are cunoștințe întinse, nu doar teologice, ci și despre oamenii din slujba Bisericii lui Hristos.

Mulțumesc, și pe această cale, Părintelui Episcop Macarie al Țărilor înghețate din Nordul Europei, că m-a îndemnat să aștern câteva gânduri despre Preasfințitul Părinte Vasile Someșanul.

Totdeauna, de când mă știu, am avut, și sper să am și de acum înainte, cât voi mai fi prin frumusețea acestei lumi văzute, cinstire față de capodopera lăsată nouă, întru plăsmuire dumnezeiască, omul, această creatură, numită de Sofocle înțeleptul, în creația lui *Antigona*, ca și cea mai mare minune a lumii. Aceasta o spunea acum câteva mii de ani. De atunci nu s-a schimbat nimic din croiala primară, doar cinstirea capodoperei a mai scăzut în scară valorică.

Când eram preot în Tiolturul Transilvaniei, cu oameni de aur, auzeam că la Cluj, în metropola Transilvaniei de Nord, slăvește pe Domnul Dumnezeu un sacerdot pe numele său Vasile, așa cum îi spunea toată lumea, cu admirație: Părinte Vasile!

Ceea ce impresiona în cele se povestea, era, bineînțeles, vestea că este tânăr și că, pe deasupra, mai este și mare duhovnic. Aceasta, în sinele meu, chiar că mă îmbrânca spre Cluj, ca să văd minunea de om tânăr, dar mai ales, mare duhovnic! Acest lucru nu prea încăpea în mintea mea de preot tânăr și zvăpăiat, pe meleagurile Transilvaniei iubite.

Așa, străbătut de aceste gânduri, a venit și ziua când un ucenic al Părintelui Vasile m-a dus la bisericuța unde slujea și în apropierea căreia își avea și adăpostul de toate zilele.

Cu ochii mari și cu atenție și mai mărită, eram bucuros că mă aflu în fața unui tânăr angelic, ca întruchipare și cu o cuviință și cumițenie care izvorau din întreaga ființă. Rar, sau poate niciodată, până atunci și după aceea, nu am avut bucuria să am în față icoana vie a unui adevărat slujitor al lui Dumnezeu și al oamenilor, deopotrivă! Și așa a rămas până în ultima zi din viață.

Atunci când tumultosul mitropolit Bartolomeu al Clujului l-a recomandat pentru a primi harul și ascultarea de episcop, l-am văzut cum, după arătarea vredniciei, îi scăpărau lacrimile șiroaie din ochii săi măriți a admirație și cinstire. Deodată îl auzim:

- Acest om este un dăruit al lui Dumnezeu! Clujul stă la picioarele lui, într-o cinstire mai mare și decât pentru mine! Iar despre duhovnicie ce să mai vorbim? Este Părintele duhovnicesc al tinerimii clujene!

Nu mai auzisem așa recomandare. Iar mai pe urmă, a continuat:

- Nu există om mai sobru, eolavios, cuviincios și îndatorat slujirii la care a fost chemat!

Și acum, mi-am spus, doar pentru mine: mai îndrăznește să zici ceva, mai ales că pe Părintele Vasile Fluieraș îl cunoscu-sem cu zeci de ani înaintea mitropolitului Bartolomeu.

Au urmat cele îndrituite chemării la arhierie. Toate le-a primit cu o lepădare de sine pilduitoare. Era ca uns. Zefir în plin văzduh, de har și lumină. În Sfântul Sinod al Bisericii din România, într-adevăr era un sfânt! Așa am gândit atunci, așa gândesc și azi!

Iar încercările prin care a trecut mereu sunt semne de la Dumnezeu că alesul Său și-a dat examene de răbdare și credință statornică, iar Iisus Domnul, bucuria inimii Sale, încercată de Domnul vieții și al sfințeniei. Așa a pornit spre Părintele Luminilor, du-când jertfa faptelor și zâmbetul de înger!

10 octombrie 2021

Casa Scriitorului - Oieștii Pământeni
România de la Argeș

Episcopul Vasile Someșanul: bunătate și blândețe filocalică

Sâmbătă, 9 Octombrie 2021

† Ignatie

Episcopul Hușilor

Întru mine nu a murit Părintele Episcop Vasile Someșanul. Îl simt și mai viu în memoria inimii mele. De aceea, voi păstra timpul prezent al acestei evocări, pe care am scris-o cu ceva vreme în urmă.

A scrie ceva despre smeritul episcop Vasile Someșanul este echivalent cu a te lăsa contaminat de virtuțile care împodobesc cel mai minunat sufletul unui om: bunătatea și blândețea. Chiar în acest moment, în care încerc să aștern câteva rânduri despre cel care mi-a fost naș la călugărie, simt că bunătatea și blândețea vlădicăi Vasile mă locuiesc din plin. Mă iau ca prin învăluire, încât nu mai simt nevoia să scriu nimic, pentru a mă lăsa purtat de duhul a tot ceea ce poate însuma, omenește vorbind, bunătatea și blândețea așezate în inima omului.

Nu cred că spun o noutate prin faptul că în preajma Părintelui Episcop Vasile, în mod intantaneu, căpătai valoare, semnificație și rost existențial. Evident că această frumoasă și uimitoare încredere în sine nu venea dinspre tine, ci dinspre cel care se micșora pe sine, ca să te înzdrăvenească lăuntric pe tine.

Cu alte cuvinte, episcopul tihnei are harul de a-ți transmite, fără să își propună acest lucru, virtuțile dominante ale sufletului său. Cum este posibil acest lucru? Prin tăcere. Părintele Episcop Vasile – să mă ierte că mă exprim în felul acesta – se livrează pe sine sub forma disponibilității cuprinzătoare, care întotdeauna este suavă și discretă, neostentativă și nefandosită. Este omul care îmbrățișează pe dinlăuntru sufletului celuilalt, transmitând acea stare de siguranță interioară, pe care toți o râvnim atât de mult.

Pot mărturisi cu suficientă certitudine că de la Părintele Episcop Vasile am învățat că bunătatea nu se identifică cu generozitatea, chiar dacă intrinsec o conține, ci cu firescul disponibilității „cu timp și fără timp”, care capătă chipul dăruirii de sine celorlalți.

Trag nădejde că nu exagerez encomiastic spunând că statura duhovnicească a Preasfințitului Părinte Episcop Vasile se încadrează extrem de firesc în cuvintele Sfântului Isaac Sirul: „Pe cel smerit la cuget nu-l disprețuiește omul niciodată; nu-l jignește cu cuvântul, nu-l nesocotește. Odată ce-l iubește Stăpânul, e iubit de toți. El iubește pe cei săraci și toți îl iubesc pe el. Toți îl doresc și, în tot locul unde se apropie, apare ca un înger de lumină și i se arată cinstire. Și de vorbește înțeleptul și învățătorul, se opresc, pentru că îi dau celui smerit loc să vorbească. Ochii tuturor privesc spre gura lui, ca să vadă ce va ieși din ea. Și tot omul așteaptă cuvintele lui, ca și cuvintele lui Dumnezeu (...), deși cuvântul lui e simplu și nearătos și smerit la vedere”¹.

Așa îl știu pe Părintele Episcop Vasile. Episcopul bun și blând, ca părinții filocalici. Smerit și întotdeauna gata a se șterge pe sine, ca să te valorifice pe tine. Blând și întotdeauna pregătit să risipească orice răutate dintre oameni. Firesc și întotdeauna disponibil să te primească în adâncul inimii sale. Bun și nedepins să intre în meschinăriile caracteristice oamenilor mândri.

Nu simți că te întâlnești, ci că te întâlnește episcopul liniștii.

Asta am văzut și am simțit în Preasfințitul Vasile. Din păcate, nu mă pot numi ucenicul său, chiar dacă au fost nenumărate momentele în care am cerut sfat și rugăciune, pentru că încă nu am învățat smerenia și blândețea, pe care cu prisosință Domnul le-a așezat în ființa sa.

Dumnezeu să-l păstreze veșnic viu în inimile și sufletele noastre pe bunul și blândul Părinte Episcop Vasile.

¹ Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre nevoițe (XX), în Filocalia X, traducere, introducere și note de Pr. prof. Dr. Dumitru Stăniloae, București. Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1981, pp. 107-108.

Preasfințitul Vasile – Omul lui Dumnezeu, care a făcut lumină în jur

† Iustin

Episcopul Maramureșului și Sătmarului

Știu toți cu zâmbetul permanent și cu lumina pe chip, inconfundabil de altfel, și acest lucru i-a atras pe credincioși. Dânsul era preot în Mănăstur și venea adesea la noi, la Seminar, pentru că era duhovnicul multor seminariști. Era foarte iubit de toți elevii, și acest lucru a făcut din Preasfinția Sa păstorul cel bun, după chipul Mântuitorului Iisus Hristos. A venit pe lume cu multe daruri de la Dumnezeu și pe toate darurile pe care le-a primit, le-a dăruit. Așa cum părintele Nicolae de la Rohia spune, *dăruind vei dobândi*, așa a făcut Preasfințitul Vasile, pentru că a ales calea slujirii lui Dumnezeu și din această ascultare a împărțit credincioșilor și poporului lui Dumnezeu multe binecuvântări și multe daruri.

A fost duhovnicul bun și blând, îngăduitor și înțelegător, echilibrat și curat al clujenilor, al intelectualilor, al tinerilor. Mulți studenți, mulți tineri și intelectuali clujeni îi datorează slujirea lor pentru că i-a format. Era duhovnicul Clujului, pentru că s-a născut aici, a rămas aici și a fost legat de acest oraș important al Transilvaniei. Apoi a fost mângâierea celor sărmani și ai nimănui. A fost ajutorul celor în suferință și lui i se datorează Centrul Sfântul Nectarie. Atât ca preot, ca stareț la Mănăstirea Nicula, și apoi ca arhieru a lui Hristos, și-a pus sufletul pentru turma lui Hristos. Și apoi a lucrat împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei. O vreme au lucrat împreună ca doi frați, pentru că semănau ca fire și gândire și au lucrat împreună spre slava lui Dumnezeu și spre propășirea Arhiepiscopiei Clujului și a Mitropoliei noastre.

A rămas și rămâne în amintirea noastră ca omul lui Dumnezeu, care a făcut lumină în jur. Când, în urmă cu aproape șapte ani i s-a întâmplat acel accident vascular, și Dumnezeu l-a însănătoșit, nu definitiv, dar i-a mai dăruit șapte ani de viață, îi spuneam într-o discuție: *Știi de ce n-ai plecat? pentru că Dumnezeu are nevoie de Preasfinția voastră aici. În Cer ca Preasfinția voastră are milioane, aici pe pământ are foarte puțini. Și a zâmbit atât de fericit când i-am spus acest lucru și cred cu adevărat că așa a și fost. Și-a dus crucea suferinței cu multă răbdare și cu multă înțelepciune și a rămas pe mai departe povățuitorul tuturor celor care l-au cunoscut.*

Cred că acum, când a apucat pe calea veșniciei, Îl așteaptă Hristos, Arhierul cel Veșnic, cu același zâmbet pe care i l-a dăruit ca pe o harismă în lumea aceasta. Zâmbetul i-a fost darul lui Dumnezeu și lumina de pe chip și cred că Hristos îl așteaptă cu aceeași lumină și cu același zâmbet, cu același surâs discret și plin de bucurie, pentru că l-a slujit pe Hristos cu drag, și Hristos l-a privit întotdeauna cu drag, și dragostea pe care i-a dăruit-o Hristos a împărțit-o celorlalți.

Să îi facă Dumnezeu odihnă veșnică, să fie pomenit din neam în neam, să primească cununa răsplății. S-a întâlnit acum cu Înaltpreasfințitul Părinte Bartolomeu, care l-a propus să fie ridicat la demnitatea și slujirea arhierescă. S-a întâlnit cu Înaltpreasfințitul Iustinian. Semănau la blândețe, la înțelepciunea povețelor, la râvna slujirii, la răbdarea cu tinerii, la bucuria împărțită celorlalți și la răbdarea recomandată în orice împrejurare. S-au întâlnit acum și sunt în ceata arhierilor slujitori din ceruri, și Hristos îi va dăruia cununa răsplății. Să-i fie veșnică pomenirea și amintirea din neam în neam și, chiar dacă ne despărțim cu greu de Preasfinția Sa, așa cum se spune, am pierdut un mare slujitor și luminător și povățuitor pe pământ, dar am câștigat un mijlocitor și un rugător în Cer.

Acesta este Preasfințitul Părinte Vasile, părintele nostru Vasile, părintele cel bun și blând, ocrotitorul prin slujirea sa a tuturor celor pe care i-a cunoscut, cu rugăciunea, dăruirea și jertfelnicia, pe care le-a așezat în slujba lui Hristos.

Dumnezeu să îl odihnească și să-l așeze cu dreptii!

Episcopul Vasile, rugător neobosit și pildă de dăruire jertfelnică

Înaltpreasfinției Sale,
Înaltpreasfințitului Părinte Andrei,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Înaltpreasfinția Voastră,

Cu adâncă durere în suflet, am aflat vestea trecerii din această viață a Preasfințitului Părinte Vasile Someșanul, fost Episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, ierarh al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Păstor bun și harnic, apărător înțelept al tradiției ortodoxe românești, cu o deosebită personalitate culturală și duhovnicească, cu o bogată activitate social-filantropică, un călugăr de vocație, Episcopul Vasile, rugător și neobosit, veșnic în misiune, rămâne o pildă de dăruire jertfelnică, ca monah și ca ierarh, pentru Biserica noastră.

Pentru toată osteneala împlinită în această viață ca slujitor, păstor și povățuitor al credincioșilor clujeni, rugăm pe Bunul Dumnezeu să primească sufletul său în Împărăția Sa cea veșnică și să-l așeze împreună cu dreptii Săi!

Veșnică să-i fie pomenirea!

† Petroniu

Episcopul Sălajului

Episcopul Vasile Someșanul căuta nu la fața omului, ci la inimă, la durerea și la nevoia sa

† Macarie

Episcopul Europei de Nord

Am plecat la Domnul prietenul Său, „casnicul” Său, Preasfințitul Părinte Episcop Vasile Someșanul. A plecat discret, aproape nevăzut, așa cum a și trăit, căutând să fie tuturor o bucurie, o mângâiere, un ajutor și nimănui povară. Cred înaintea lui Dumnezeu că spun adevărul: nu este om care să-l fi cunoscut personal pe Preasfințitul Vasile și care să nu aibă un cuvânt bun de spus despre el, despre bunătatea și blândețea sa. Pe mulți dintre aceștia Preasfințitul Vasile i-a mângâiat și i-a ajutat nu doar cu duhovnicescul cuvânt, ci cu fapta. Făcând aceasta, căuta nu la fața omului, ci la inima lui. La durerea și la nevoia sa.

Nu vreau să spun cuvinte mari, dar cred că așa sunt sfinții lui Dumnezeu. Lipsiți cu totul de scopuri personale, de ambiții, dăruieți semenilor, plini de grație și de mireasmă, precum florile, pe care părintele episcop le iubea atât de mult.

L-am cunoscut întâia oară pe Preasfințitul Vasile când eram elev al gimnaziului, de atunci, „Constantin Brâncoveanu” din cartierul clujean Mănăștur. Era părintele duhovnicesc al multor copii și tineri de acolo, de la biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Calvaria. Pentru mine, copil venit de la sat la gimnaziul din Cluj, a fost o mare alinare, dar și apărare în fața greutăților și ispitelor vieții într-un mare oraș, să-l am părinte și îndrumător spiritual. La Părintele Flueraș, cum i se spunea îndeobște, nu erai „controlat” sau „dominat”, așa cum se mai întâmplă uneori în relația cu părintele duhovnic în astfel de cazuri, din cauza diferențelor de vârstă și de statut, ci erai înconjurat de o grijă discretă și blândă care te făcea să devii responsabil față de tine și de ceilalți. El nu forța niciodată și nu folosea principiul ascultării pentru a impune, chiar dacă eram, practic, niște copii, iar disciplina putea fi înțeleasă, ci ne aducea pe calea cea bună cu dragoste părintească, fiind însoțit de buna sa mamă Rozalia, văduvă din tinerețe, care ne dădea o farfurie cu mâncare caldă și un sfat bun în micul apartament al blocului de lângă biserică, unde se afla în grija fiului ei.

Tot atunci, blândul nostru duhovnic ne atrăgea atenția asupra minunatei icoane a Maicii Domnului Eleusa de la Ilișua, din zona mea natală, pictată de același popă Luca din Iclod care a a zugrăvit-o și pe cea a Preasfintei Fecioare de la Nicula. După minunea lăcrimării minunate a icoanei (în biserica din satul nostru țibleșean Ilișua, între anii 1717-1729), ea a fost strămutată în capela castelului din Benediug; la începutul secolului XX a fost adusă în biserica Calvaria din Mănăștur Cluj, iar mai apoi a fost așezată în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca. De altfel, când mă gândesc la anii de la gimnaziul clujean, două prezențe luminoase îmi vin în minte: Icoana Maicii Domnului Eleusa cu Pruncul, de la Ilișua, făcătoare de multe minuni și Părintele Vasile Flueraș, făcătorul de pace și bucurie.

În perioada studenției mi-a fost duhovnic, apoi l-am avut alături pe Preasfințitul Vasile la cel mai important moment al vieții mele: nașterea duhovnicescă. Mă refer aici la tunderea mea în monahism și la faptul că a fost nașul meu de călugărie în Mănăstirea „Sfântul Ioan Botezătorul” din Alba-Iulia care este și mănăstirea sa de metanie. Zvâcnindu-mi inima, mă gândesc la momentul unic din cadrul privegherii când, îmbrăcat în cămașa albă de neofit, fără să știu cine va fi cel rânduit să mă ia sub manta călugărească spre Altar, îmi așteptam smerit, în pridvorul bisericii, nașul pentru nuntirea cu Cerescul Mire. În cele din urmă a venit să mă acopere și să mă ducă la Hristos, blândul nostru părinte.

După ce a ajuns episcop, Preasfințitul Părinte Vasile și-a înmulțit sarcinile duhovnicești. Slujea aproape permanent Liturghii, Sfinte Masluri, Sfeștani... Spovedea neîncetat și vizita suferinții la spital, în așezămintele filantropice, însă și la domiciliu. Primea oricând și pe oricine, zi și noapte. Efectiv nu își mai aparținea lui, ci se dăruise integral lui Hristos și semenilor. La această cruce s-a adăugat, brusc, în 2014, crucea bolii. Un accident vascular l-a țintuit la pat pe neobositul vlădică. În acel moment de grea cumpănă, Dumnezeu a rânduit să mă aflu aproape de mult răbdătorul nostru părinte duhovnicesc și să-i pot face câteva rugăciuni lângă patul suferinței din spital, pentru ajutorul cel ceresc. Mi-a spus că, după ce și-a revenit în simțire după accident, primul său gând către Dumnezeu a fost: „Iată-mă! Dacă trebuie să mor, sunt gata, însă dacă mai ai o lucrare cu mine aici pe pământ, fie voia Ta”. L-a mai ținut Domnul aici pentru puțin, înnoibilându-l și cu crucea suferinței, pentru a-i adăuga har peste har în viața cea veșnică, în Raiul dimineții celei fără de sfârșit, de care Preasfințitul, n-am nicio îndoială, se bucură slavoslovind împreună cu îngerii pe Dumnezeu.

Virtuțile capitale care l-au împodobit lăuntric au fost: **blândețea**, asemenea Blândului Păstor Hristos, **bunătatea**, care-l făcea să fie atât de omenos, atent și sensibil față de cei din jurul său și față de cei necunoscuți, și **sinceritatea**, fiind o întruchipare vie a cuvântului evanghelic: „Iată, israelit, adică slujitor binecredincios, fără de viclesug” (In 1, 47), fără vorbe ascunse sau agendă personală. **Milostenia** a fost o altă latură a vieții în Hristos a preaiubitului nostru duhovnic, oferind și oferindu-se mereu. Oferea din puținul său material, însă mai presus de toate se oferea sufletește, necondiționat, pe el însuși.

Acum, înainte de a intra pe Poarta Raiului, îi cerem mijlocirea: *Părinte Episcop Vasile, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!*

Preasfințitul Vasile – un dar al lui Dumnezeu!

Arhim. Dumitru Cobzaru

ărinte,
Ori de câte ori se întâmplă să ne despărțim temporar, petrecându-ne peste pragul ușii tale, nu plecai din prag până nu dispăream în zare...

Aceasta era una dintre atitudinile Părintelui nostru Vasile. În fapt, el nu se despărțea de nimeni, niciodată, nu voia să se despartă și nici acum el nu se desparte de noi. Regretul meu și al nostru, al tuturor, este că noi am mai fi avut multe lucruri de împărțit. Eu i-aș mai fi spus multe... Bineînțeles că i-aș fi spus, precum îi spuneam adesea, că îl iubesc. Dar cine nu l-a iubit pe Preasfințitul Părintele nostru Vasile?! Și cei care nu l-au iubit, dacă există, cred că l-au respectat. Și cei care nu l-au respectat, dacă există, în fața lui, și-au plecat ochii. Fiindcă, ori de câte ori te întâlneai cu el, deveneai un om sincer, foarte sincer, precum era el, deveneai un om deschis, precum el, deveneai un om blând, precum el, din fire, era blând.

Poate că este firesc să ne aducem fiecare aminte de propria noastră experiență în ce-l privește pe Preasfințitul Vasile. Iar un ucenic poate povesti viața dăruită în preajma părintelui său, trăirea în imagini, cuvinte, simțăminte, învățăminte – pilda vie și imediată.

Dor... Într-o clipă de răgaz, o frază surprinsă într-o carte, auzită într-un film: „Imaginează-ți cartea pe care ai vrea să o citești. Apoi scrie-o!”. Am lăcrimat și mi-am zis: Cu Preasfințitul Vasile...! Îmi aduc aminte de vremea pe când eram tânăr seminarist și, idealist, îmi doream o atmosferă desăvârșită, care să mă formeze în duhul autentic al slujirii lui Hristos și a Bisericii, însă repede mi-am dat seama că eram doar într-un parcurs ce însemna o continuă devenire și aveam nevoie să mă sprijin pe modele care să mă clădească temeinic. Modelul... Sunt incredințat că romanul pe care, în stare de veghe, am visat să-l scriu despre mine însumi, l-am citit deja în lumina candelii mele de veghe: Preasfințitul Vasile Someșanul!

Recunoștință... Îi datorez multe, însăși viața mea, uneori pusă la propriu în pericol. Dar, mai mult decât atât, îi datorez viața clădită prin implicarea lui duhovnicescă, care a fost determinantă întru propășirea mea ca om, monah și cleric. Inclusiv ca mână ce ține astăzi condeiu încercând cuvinte care să (de)scrie viața. Nu m-am simțit niciodată în măsură să scriu *acel roman*, nicio carte și niciun rând și încă mai am asemenea ezitări. Sfinția Sa m-a îndemnat la aceasta cu stăruință și încredere de părinte, probabil așa cum el, la rândul-i, fusese îndemnat de mama sa, Rozalia Flueraș¹. Dau ascultare cuvântului său, mai ales pentru a-mi exprima recunoștința pentru faptul că personalitatea lui mi-a influențat destinul: deși firile noastre sunt diferite, mă regăsesc în atitudinea sa, în comportamentul și felul său de a se adresa oamenilor, de a gândi și de a simți.

Începuturi... Când am venit la Cluj, ca elev la Seminarul Teologic, mi-aduc aminte că preotul de la biserica din orașul meu mi-a spus: „Dacă mergi la Cluj, să ți-l iei duhovnic pe Părintele Flueraș de la Calvaria”. Pe lângă îngrijorarea că aveam să dau examen la greacă cu un profesor foarte exigent, grija mea specială a fost să mi-l aleg duhovnic pe Părintele Flueraș. Pronia divină a făcut să-mi găsesc gazdă în Mănăștur, pe strada Grigore Alexandrescu, și să merg la școală după-masa, astfel încât, în fiecare dimineață, puteam să fiu prezent la Sfânta Liturghie la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Mănăștur, careia îi ziceam Calvaria, unde slujea Părintele Flueraș. Mai târziu, am ajuns să stau în gazdă chiar la el, într-un apartament modest din Mănăștur, unde locuia cu mama Rozalia, în acea vreme.

Prima oară când l-am întâlnit în biserică m-a copleșit. Din acea clipă, am rămas dimpreună, într-o legătură duhovnicescă aparte. Dar și de viață. Când era bolnav la spital, mă duceam eu la el, când eram eu bolnav la spital, venea el la mine. Tatăl meu, care mi-a dat viață, atunci când am venit la Seminar, în Cluj, mi-a cumpărat o cămașă și mi-a dat o sută de lei. *Tatăl meu*, plecat acum în veșnicia lui Dumnezeu, mi-a cumpărat toate hainele și mi-a plătit toate școlile. Spun adesea că este important să ai un tată, să ai o mamă, pentru că ei îți dau viață, dar mai important este cel care te ține în viață: părintele duhovnic. Părintele Vasile Flueraș, devenit, mai apoi, Preasfințitul Vasile Someșanul, ne-a ținut pe noi, mulți și foarte mulți, în viață.

Elev de Seminar, îl însoțeam pretutindeni. Mergeam la diferite servicii, la toate îi eram alături, dar nu mă lăsa niciodată să îi duc geanta, o ducea el însuși. Uneori eram „supărat” pe el: întârziam adesea, fiindcă, umblând mult pe jos, se oprea să dea mâna cu fiecare om pe care îl întâlnea și să schimbe două vorbe cu el. Fiind la școală și având multe îndatoriri, încercam să-i spun, cumva smerit, că și răbdarea trebuie, totuși, să aibă limite. La el, nu. S-a vădit, acum, de șapte ani, că răbdarea lui nu avea limite. La fel cum nici generozitatea lui nu avea limite: nu a adunat niciodată pentru sine, din tot ce primea, nu ținea nimic pentru el, ne dădea totul nouă, celor care îl însoțeam și care ofeream răspunsurile la diferitele slujbe. Însă darul lui cel mai de preț, pe care îl oferea tuturor, mai ales nouă, teologilor, erau cărțile. Pe vremea aceea nu se tipăreau cărți duhovnicești, el însă avea cunoștințe și le dactilografias; astfel, le înmulțea și ni le dăruia nouă. Mulțumită lui, am citit cărți valoroase care s-au așezat, și ele, la temelii formării noastre duhovnicești.

Rugăciunea... Să-i stăm aproape, să nu mai trecem nicicând vreun prag care să ne despartă în duh, să rămânem mereu împreună în rugăciune. Modelul de statornicie în rugăciune este tot el. Oricât ar fi fost de obosit sau de bolnav, de oriunde venea și oricât de multe lucruri avea de făcut, niciodată nu și-a îngăduia a nu-și face canonul

¹ „Mărturisesc că nu m-am gândit să public o carte de teologie, cu atât mai puțin un volum de predici, cu toate că mi-aș fi dorit mult să o pot face. Întrebat fiind dacă am supărat-o cu ceva, buna mea mamă, Rozalia Flueraș, spunea că nu am supărat-o decât cu faptul că nu am scris o carte și nu mi-am cumpărat o mașină.” (Vasile Someșanul, *Cuvântul autorului*, în vol. *Experiența vieții cu Hristos*. Cuvinte de învățătură. Ediție alcătuită și îngrijită de diacon Daniel Mocanu, cu un cuvânt înainte de Arhim. Dumitru Cobzaru, Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2013, p. 11)

de rugăciune. Îl văd și acum, cu ochii minții, ai inimii, stând în picioare, întotdeauna în picioare, ore în șir, în fața candeliei, pe care el însuși o primenea, citindu-și rugăciunile. Îi văd cu limpezime cărțile din care își făcea canonul. L-am văzut rugându-se în felul acesta ani de zile, la rând, și cu siguranță a făcut-o, cu consecvență, și înainte, și după ce n-am mai locuit eu acolo. Întrebându-l despre acest fel de rugăciune, mi-a mărturisit că rugăciunea consecventă pe care o practica l-a ajutat să se întărească în credință, s-o trăiască mai intens, să-L descopere pe Dumnezeu tot mai mult, să-I devină slujitor. Era un om bun și blând din fire și a fost crescut în credință de mama sa, deci Îl cunoștea pe Dumnezeu, L-a avut mereu în suflet. Însă în acele vremuri superficiale și dramatice, în care Dumnezeu, Biserica și slujirea ei erau trecute sub tăcere, în fapt, anulate în mod oficial, el, având ca temelie și reper acel canon de rugăciune zilnic, păstrat cu sfințenie de-a lungul anilor, a reușit să ajungă la trăiri duhovnicești intense și la o lucrare de slujire a semenilor exemplară. A se pune în slujba oamenilor a fost o dorință firească, fiindcă, așa cum mărturisea, a simțit întotdeauna că necazurile celorlalți erau și ale sale. Așa s-a hotărât să dea admitere la Medicină, dar n-a intrat. În același timp, se simțea atras să-I slujească lui Dumnezeu și Bisericii.

Revelația... Într-un interviu², mărturisește despre revelația pe care a avut-o la optsprezece ani, când, aflându-se într-o excursie pe Valea Oltului, a vizitat Mănăstirea Cozia. Acolo, pe malul Oltului, a simțit înăluntru lui o bucurie și o pace deplină, ca și cum ar fi fost „în sânul lui Dumnezeu”, departe de tot răul lumii. Și-a dat seama atunci că numai în Biserică poți să fii în acea stare. A dat la Teologie, la Sibiu, și, deși examenul de muzică era eliminatoriu și el nu avea voce, a intrat. Tot ceea descoperire de la Cozia l-a determinat mai târziu să se facă monah.

Starețul... În ajunul praznicului Acoperământul Maicii Domnului, acum trezeci de ani, treceau pe sub porțile Mănăstirii Nicula un proaspăt monah și un tânăr diacon. Un preot cu experiență și un firav rasofor. Monahul preot era instalat stareț al Mănăstirii Nicula de Acoperământul Maicii Domnului. Era primul după 1989 și a restaurat profund viața monahală a mănăstirii. După el, îndată, douăzeci de tineri au venit și s-au integrat în obște, revigorând-o. Astăzi, dintre ei, sunt episcopi, arhimandriți, stareți, preoți, diaconi, duhovnici de mănăstiri. Firavul rasofor este cel ce notează, astăzi, aceste crâmpeie de duoase amintiri, iar tânărul monah nu este altul decât Părintele Vasile, preotul cu experiență Flueraș de la Calvaria, care devenea starețul Mănăstirii Nicula. Maica Domnului l-a învăluit mereu în dragostea și omoforul ei...

Un instantaneu peste timp: mi-l aduc aminte pe Vlădica Vasile când am venit noi la mănăstire în 1991. L-au urmat atunci, așa cum spuneam, vreo douăzeci de tineri, iar starețul Vasile ne-a cazat pe toți în stareție și ne purta de grijă. Fiind tineri și foarte tineri – unii nici nu aveau optsprezece ani! –, el înțuca ușa la miezul nopții și tot el o deschidea dimineața, când trebuia să plecăm la slujbă. Noaptea, cei care rămâneau mai departe de veghe, erau starețul și Părintele Nicolae (starețul de acum), care, lucrând la bucatărie și fără să se grăbească, se apuca în toiu nopții să frământa, și frământa, și frământa, și până creștea frământătura și o punea în cuptor, stătea în bucatărie cu Părintele Vasile, care mânca magiun (silvoită) – îi făcea bine la stomacul bolnav –, și povestea cu el, ca dimineața noi să putem merge la biserică și să avem pâine caldă pe masă.

Duhovnicul... Preasfințitul Vasile a fost duhovnicul celor mulți, a fost și al meu. Ca duhovnic a fost și a rămas, până în ultima clipă a duhovniciei sale, un om foarte delicat, care nu intra în amănunte, care te lăsa să spui. Desigur, te asculta și, de asemenea, te avertiza, dar cu foarte multă delicatețe, cu foarte multă blândețe, fără a-ți anula sub nicio formă libertatea. A fost însă și formator de duhovnici. Mi-aduc aminte că, fiind tânăr duhovnic – am fost hirotonit la nouăsprezece ani! –, am învățat foarte mult de la Preasfințitul Vasile și, ca majoritatea călugărilor duhovnici care ne spovedeam atunci la Preasfinția Sa, am rămas cu duhul lui, oarecum. Desigur, fiind cu toții persoane unice și irepetabile, am adăugat fiecare după profilul nostru, după personalitatea noastră, însă am păstrat, într-o mai mică sau mai mare măsură, același stil în ceea ce privește spovedania.

Revenind la calitatea de fiu duhovnicesc al Preasfințitului Vasile, așa adăuga faptul că de fiecare dată când mă întâlneam cu Preasfinția Sa, intram în stare de pocăință (care știm că este necesară pentru mântuire), înțelegând că, în sufletul meu, începeam să mă spovedesc. Avându-l pe duhovnic înaintea ochilor mei duhovnicești, mă căiam și de păcatele mele. De aceea spuneam și repet că duhovnicul meu a făcut pentru mine mai mult decât însăși mama mea. Mama m-a adus la viață, el este însă cel care m-a ținut în viață.

Exarhul... Preasfințitul Vasile a fost și cel dintâi exarh al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Vă ofer o imagine care vorbește de la sine despre atitudinea sa. A fost un moment, la Mănăstirea Florești, când una dintre maici s-a răzvrătit. Atunci, Mitropolitul

Bartolomeu l-a delegat pe Părintele Vasile să meargă, în calitate de exarh, să restabilească ordinea. Iată cum a procedat: s-a dus s-o întâlnească pe maica respectivă cu un trandafir, într-o mână, iar în cealaltă, cu o vargă, și i-a spus: „Maică, alege: floarea sau varga?” Maica a răspuns: „Aleg floarea, dar merit varga”. În acest fel aducea Părintele nostru Vasile pacea, liniștea, armonia în obștile mănăstirilor noastre. Nădăjduim ca și nouă, care merităm varga, Vlădica al nostru să ne dăruiască floarea, dintru veșnicia lui.

Arhiereul... Atunci când Mitropolitul Bartolomeu a gândit crearea Sectorului Misionar-Social al Arhiepiscopiei Clujului, care a fost condus de Preasfințitul Părinte Vasile Someșanul, a ales, în persoana acestuia, un om pe măsură. Preasfințitul Vasile, a cărui teză de licență aborda subiectul problemelor sociale în scrierile părinților capadocieni, a fost cel care, din fire și prin perseverență, a miluit, a ajutat, a sprijinit, a înțeles cu inimă de mamă pe orice necăjit din această lume. Iată cum justifică Arhiepiscopul Bartolomeu alegerea Preacuviosului Părinte Arhimandrit Vasile Flueraș în demnitatea de Episcop-vicar al Clujului: „Invasia sectelor de tot felul și autoritatea lor tot mai evidentă și mai intensă pe teritoriul României obligă Biserica Ortodoxă Română [...] să adopte, să creeze și să aplice noi măsuri pastorale [...]. Este propunerea pe care o fac prin acest demers, însoțită de recomandarea nominală pentru P.C. Arhim. Vasile Flueraș, călugăr și duhovnic de mare ținută și influență, al cărui zel duhovnicesc este dublat de o incontestabilă vocație misionară”³. Iar într-un cuvânt la ceas aniversar, Mitropolitul Bartolomeu afirma: „Nu blândețea și nu smerenia omului m-au făcut să-mi îndrept atenția spre Arhimandritul Vasile Flueraș, fost stareț al Niculei și devenit apoi eclesiarh al catedralei clujene, ci jertfelnicia [...]. Preasfințitul Vasile Someșanul nu e creația mea în Arhiepiscopia Clujului, ci un dar al lui Dumnezeu”⁴.

În vreme ce teologul profund și fin se revela la fiecare predică, episcopul celor mulți și sărmani s-a implicat cu jertă de sine în viața acestora, nevoile lor fiind multe și felurite. Iată cele mai importante proiecte sociale pe care le-a dus la îndeplinire: un cămin de bătrâni, o policlinică socială, o grădiniță, o școală de recuperare a copiilor cu abandon școlar, o cantină socială... Însă cea mai însemnată împlinire, o adevărată încununare a activității sale social-misionare și a vieții sale dăruite aproapelui în suferință, este proiectul Centrului de îngrijiri paliative pentru bolnavii de cancer „Sfântul Nectarie”, din Cluj-Napoca, inițiat și pus în operă de Preasfinția Sa. Centrul „Sfântul Nectarie” este un așezământ unic în această parte de țară, datorită serviciilor oferite aici, în mod gratuit, atât bolnavilor, cât și familiilor acestora, care beneficiază de asistență medicală și spirituală.

Știind că Dumnezeu este Cel care vindecă, Preasfințitul Părinte Vasile a săvârșit nenumărate masluri, și în casele credincioșilor, dar și la mănăstirile și parohiile noastre, asumându-și și în acest fel mărirea de a fi episcopul celor suferinzi.

Mărturisitorul... Părintele nostru Vasile este, de asemenea, cel mai recent mărturisitor al Ortodoxiei noastre trecut în veșnicie. În primul rând, iau în considerare faptul că el s-a născut în decembrie 1948, când Ortodoxia se reîntregea în Transilvania. Pe măsură ce creștea cu vârsta și cu înțelepciunea, a mărturisit cu timp și fără timp, mai întâi, cu precădere în cartierul Mănaștur, unde a botezat, a cununat, a înmormântat, a intrat cu crucea în casele oamenilor, sfințindu-le înainte de Bobotează, dar și la sfestani, la care eu însumi îl însoțeam. Însă și mai mult a sfințit viața oamenilor, în acele vremurile delicate, de necredință, în care nu a pregetat să-și exercite preoția, nu doar în biserică, ci și în afara ei, de multe fiind chemat la apel de cei care nu voiau, cu niciun preț, ca Dumnezeu să fie propovăduit. După ce a ajuns la Nicula și apoi la Catedrală, lucrarea sa a devenit tot mai amplă, iar rezultatele pe măsură. Roadele se văd și se vor vedea și de acum înainte. Vă ofer un singur exemplu, grăitor. În urmă cu ceva vreme, m-am urcat într-un taxi, în Cluj, iar pe drum șoferul

mi-a spus că era cât pe ce să treacă la neoprotestanți, având în jurul lui oameni aparținând acestei confesiuni, care l-au influențat și i-au zdruncinat credința. Însă, când era pe punctul să o facă, cineva i-a vorbit despre Spitalul „Sfântul Nectarie” și despre cine l-a clădit, lucru care l-a făcut să renunțe să devină neoprotestant, rămânând, astfel, în Biserica noastră. Așa a știut Preasfințitul Vasile să mărturisească, determinându-i pe ceilalți să-și păstreze credința dreaptă.

Preasfințitul Părinte Vasile rămâne în conștiința noastră un model: pentru noi, slujitorii bisericii, pentru credincioșii bisericii, și pentru cei care cred sau cei care nu cred. Fiindcă el a știut, dintotdeauna, să se apropie de oameni, a știut să ofere încredere, prin sinceritatea-i deplină și nesfârșita lui blândețe, prin imensa lui bunătate. Îi suntem recunoscători din toată inima noastră. Repere precum Preasfințitul Vasile și Mitropolitul Bartolomeu veghează acum din ceruri și, poate, așa cum am auzit zilele acestea, fac mai mult de acolo decât au reușit să facă pe pământ. Noi însă, prea oameni fiind, ne-am fi dorit să-i avem aproape, aici, cât mai aproape...

Inimă curată și bună, întru răbdare... Am avut, așadar, darul să cunoaștem un om care a reușit să rodească, care a avut urechi să audă, care a ascultat profund cuvântul lui Dumnezeu și l-a împlinit, un om cu inimă curată și bună, întru îndelungă răbdare: Preasfințitul Vasile, Părintele nostru. La începutul preoției sale, a fost agresat, fizic, de un coleg de-al lui, preot (a mai fost agresat și în alte feluri, până la sfârșitul vieții lui, de noi toți, de colegii lui, de ucenicii lui, neascultându-l), iar pentru că acest lucru s-a întâmplat în public, a fost necesar să meargă în audiență la Arhiepiscopul Teofil, să îi spună ce s-a întâmplat. Însă răspunsul Episcopului n-a fost pe măsură; ieșind din audiență, Părintele Vasile Flueraș de atunci a zis așa: „Și să crape lemne pe mine, niciodată n-am să mă mai plâng”. Acest lucru l-a împlinit din tinerețe până la sfârșitul vieții sale, cu inimă bună, curată și cu răbdare până la capăt.

Rodul calităților Preasfințitului Vasile, Părintele nostru, al împlinirii cuvântului lui Dumnezeu în el, s-a văzut foarte bine în toate zilele în care trupul său neînsuflețit a rămas în Catedrala Mitropolitană și mai ales în ziua înmormântării: noi toți, ucenici ai acestui om de mare valoare, pe care l-am pierdut pe pământ, dar pe care l-am câștigat în cerul lui Dumnezeu. Acest rod al Duhului Sfânt în el înseamnă oameni; mântuirea nu se lucrează în mod egoist, ci în comuniune de persoane, de aceea noi, fiind chip și asemănare a Dumnezeului nostru Treimic, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, trebuie să trăim această comuniune pleneră de dragoste.

Iubirea... Știa că-l iubesc, știa că-l iubim cu toții, și știam și noi că el ne iubește. Noi îl iubim pe Preasfințitul Vasile, pentru că el ne-a iubit întâi. Îi iubea pe toți, jertfelnic, luând durerea celui alt asupra sa, fiindcă o simțea a sa. Și da, pot să spun că am cunoscut un om care își iubea și vrăjmașii, care a învățat să fie asemenea lui Dumnezeu. Iubea pe tot omul, fiindcă, după cuvântul său, rostit adesea, „Tot omul un suflet”. Și dacă tot omul este un suflet, tot omul are o șansă, iar Dumnezeu i-o oferă; în consecință, și noi trebuie să i-o oferim. Având această conștiință, începem să ne comportăm cu semenii altfel decât avem impulsul, uneori, să o facem, judecându-i. Există foarte multă suferință în lume, și știută, și neștiută – sunt oameni care duc poveri cu ei în mormânt –, de aceea, nu trebuie judecați, ci priviți ca făptura lui Dumnezeu, căci nu știm ce este în sufletul lor. Așadar, Preasfințitul Vasile ne învață să avem această grijă: în fața noastră întotdeauna este un om care are un suflet și care are nevoie de Hristos din fața lui, adică de mine. Dacă vom reuși, cu siguranță, vom săvârși minuni!

Un gând duios, o lacrimă și un ultim drum... Aceste rânduri sunt sensibil încercate de copleșitoarea și inefabila emoție a noastră, a tuturor, generată de trecerea în veșnicie a Preasfințitului Vasile Flueraș, Părintele nostru, acest minunat Părinte, o duminică de om...! Neîncetat lucrând, îndelung ostenindu-se în toate zilele vieții sale, pacea și bucuria lui ne-au odihnit. Nădăjduim că, și de-acum înainte, Părintele nostru va face aceasta, din odihna zilei a opta, ziua cea înserată în care a intrat.

Cred că fiecare trebuie să lăsăm lacrima să curgă, inima să vibreze și să învățăm din cumințenia lui. Dacă el ne spune nouă tuturor: „Să fii cuminte!”, el a fost cel mai cu adevărat cuminte om pe care l-am cunoscut vreodată. Cuminte este și acum, foarte cuminte și iubitor. Să îi simțim dragostea, să îi primim binecuvântarea. Să știm, unul fiecare, că el ne ia sub mantia lui pe toți. Dumnezeu să-l odihnească și să-l fericească! În veci să fie pomenirea lui!

Părinte, te îmbrățișez în dragoste!

³ Revista *Renașterea*, nr. 5/1998, p. 2.

⁴ ÎPS Bartolomeu al Clujului, „Darul lui Dumnezeu”, în Pr. Prof. univ. dr. Ioan Chirilă și Conf. univ. dr. Cristian Bârsu (coord.). *Un neobosit slujitor al Bisericii: Preasfințitul Episcop-vicar Vasile Someșanul*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2008, p. 9.

Preasfințitul Vasile și calea sfințeniei

Protos. Ioan Cojanu

Mănăstirea „Sf. Ioan Botezătorul” Alba Iulia

el mai drag om inimii mele, Preasfințitul Vasile, s-a mutat la Domnul.

Nu e ușor să devii sfânt. Nu numai că trebuie să aștepti până ce adierea Duhului Sfânt vine peste tine, dar trebuie să te ții bine atunci când vine. Poate că experiența pe care am avut-o cu primul meu duhovnic, Părintele Gavriil Miholca, care a purtat un cancer timp de cincisprezece ani, stând neclintit înaintea lui Dumnezeu, m-a făcut ca atunci când peste Preasfințitul Vasile au început să vină necazurile, să nu-L mai întreb pe Dumnezeu: De ce? Însă sincer și chiar plin de fiori vă spun că nu știu dacă aş rezista la încercările prin care a trecut Preasfințitul. Ceea ce pot acum să mărturisesc este că n-au fost aduse direct de Duhul Sfânt, ci au venit din partea oamenilor. Dar el le-a luat ca de la Dumnezeu. Nici nu i-a trecut prin minte să judece pe cineva, pentru că dorea să facă lucrător în el harul Duhului Sfânt, primit la Botez în virtutea preoției universale. Până la urmă aceasta înseamnă sfințenia: îndumnezeirea firii. Și nu poți să îndumnezeiești pe nimeni, decât pe tine. Putem vorbi despre Preasfințitul la superlativ și să ajungem în iad, pentru că vorbele nu ne salvează, dar ce mult ne pot ajuta chipul și viața dânsului, pe care să le avem ca model. A fost un om cu o viață sfântă, îngerească, un om plin de Duh Sfânt. Dacă vrem să vedem cum arată calea îndumnezeirii, să o privim prin acest exemplu pe care ni l-a dat dânsul. Așa cum spunea Dreptul Simeon, este o cale spre căderea și ridicarea multora. Dacă o luăm în serios, calea Preasfințitului este spre ridicarea noastră. Dacă nu, este spre cădere.

Privind la viața Preasfințitului Vasile, cred că cel mai important lucru pe care ar trebui să-l luăm în seamă este relația lui cu Dumnezeu. Când coboram din parohia în care am fost preot și stăteam la dânsul, îl vedeam ore în șir stând în picioare și citind rugăciuni. Atunci am învățat de la dânsul că cea mai bună rugăciune este aceea citită, pentru că îți ține mintea acolo și te ajută s-o supui lui Dumnezeu. De altfel, cred că cel mai frumos articol pe care l-am publicat în revista „Epifania” a fost textul dânsului despre rugăciune. Însă a fost un om care nu doar a vorbit, ci a și practicat. Tot în ce privește relația cu Dumnezeu, Preasfințitul Vasile lua în considerare orice cuvânt despre El. Ca student, citea toate cursurile la zi. Pentru dânsul, teologia însemna vorbirea cu și despre Dumnezeu. Poate mulți dintre noi nu i-am înțeles predicile, dar aceasta din cauză că erau foarte condensate, fiind alcătuite din definiții. Teologia pe care o făcea dânsul era la cel mai înalt nivel. Iar știind acest lucru, atunci când ne vorbea, mai ales după spovedanie, încerca să formuleze ideile cât mai simplu, făcea un efort ca să le mai dilueze, dar tot spre cele adânci mâna. Țin să subliniez lucrul acesta, pentru că e prea puțin observat. Mai mult, asculta pe oricine îi vorbea despre Dumnezeu, chiar dacă era de altă confesiune. Însă niciodată nu făcea rabat de la învățătura Bisericii. Avea răbdare cu toată lumea și, chiar dacă unora li se părea că lasă după oricine, nu s-a clintit din credință și a fost, din punct de vedere teologic, ca o stâncă. Dacă era șicanat sau chiar batjocorit de cineva, avea un singur răspuns: „Oamenii aceștia îmi lucrează mântuirea”. Această relație cu Dumnezeu, pe care a luat-o atât de în serios, gândindu-se numai și numai la ce trebuia să facă dânsul, iar nu la datoriile celorlalți, l-a așezat în modul cel mai firesc într-o relație dumnezeiască cu semenii. Dânsul niciodată nu s-a gândit să comenteze, chiar și atunci când, din cauza problemelor, i s-a perforat stomacul și a fost operat de urgență. Trebuie să știm deci că îndumnezeirea firii nu este doar o lucrare lină a harului, ci că ea are și urmări în organism, și că toți marii sfinți au păținit. Atât de greu penetrează harul în oameni, încât te cutremuri! Chiar și într-un om cu o viață așa de sfântă, un om feciorelnic, care nu judeca pe nimeni. De aceea, privind spre Preasfințitul, să vedem omul care a mers pe calea îndumnezeirii și așa îl vom înțelege. Și mai ales să-I mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dat prilejul să trăim în această vreme când acest om s-a îndumnezeit.

Preasfințitul Vasile avea un cuvânt pe care îl spunea mereu: „Dacă Dumnezeu a îngăduit...” Dânsul întotdeauna vedea lucrarea lui Dumnezeu și voia Lui în toate. De aceea, dacă El a îngăduit, noi să nu îngăduim? Cred că aceasta este cheia care i-a deschis Preasfințitului ușa spre sfințenie și singura în care îi putem înțelege viața și urma credinței.

Veșnică să-i fie pomenirea din neam în neam!

Suferința trupului, curăția desăvârșită a sufletului

Pr. Gheorghe-Daniel Puian

Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș - Someșanul - cel care până „ieri” era imboldul viu, real și exemplul ales în a urma îndeaproape pe Hristos, a-L face pe El parte din sufletul și inima noastră, este de „azi” cel care ne confirmă că viața trăită după Cuvântul Mântuitorului Hristos, înseamnă întâi de toate asumarea cu demnitate a suferinței trupești și a tuturor încercărilor vieții. Acestea nu fac altceva decât, pe lângă atributele duhovnicești, valorile morale și virtuțile creștine dobândite, să ne ajute a înțelege Viața privită în realitatea trăirii ei și deschiderea drumului spre Împărăția lui Dumnezeu, experimentând încă de pe acest pământ, alături de Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Patimile Sale, cu gândul la marea Bucurie a Învierii și nădejdea de a ajunge de-a dreapta Tatălui Ceresc.

Trăirile Preasfințitului Părinte Vasile, fiecare le-am observat la dânsul, exprimate cu discreție, dar ajuns în preajma Dânsului era nevoie să poți pătrunde întâi de toate în propria inimă, pentru a face ca respirația și bătaia inimii tale să poată fi în măsură a înțelege și apoi, într-o oarecare parte, să și poată primi puțin din intensitatea trăirii sale duhovnicești și din ardoarea punerii pe sine în fața aproapei.

Mergând pe firul amintirilor tinereții mele, în urmă cu optsprezece ani, pe când eram elev în anul întâi la Seminarul Teologic din Cluj-Napoca, am avut bucuria de-al întâlni întâia oară în curtea Centrului Eparhial pe Preasfințitul Părinte Vasile Someșanul, fiind marcat de simplitatea, dar și de naturalețea nativă a dânsului, prin felul de-a cuprinde mereu pe cei din jur în zâmbetul specific și unic al Dânsului, dar și prin deschiderea pe care o manifesta atunci când i se cerea o binecuvântare sau un sfat duhovnicesc, precum și prin smerenia și blândețea proprie - în sensul că niciodată nu te lăsa să-i sâruiți mâna - ci te saluta printr-o strângere părintească a mâinii. Acestei experiențe i se mai pot adăuga apoi și altele trăite de mine în cei cinci ani ca elev seminarist la Cluj, în special la cele trăite în Capela Seminarului, unde eram și paralisier, având de pe atunci șansa să iau parte din această postură la nenumăratele servicii religioase pe care Preasfinția Sa le oficia aproape zilnic.

Momentele cele mai emoționante erau acelea când Dânsul venea la Capela Seminarului pentru a spovedi și povățui pe fiii săi duhovnicești și mă surprindea în timp ce pregăteam cele de trebuință pentru buna rânduială a programului liturgic. Prezența Dânsului era foarte discretă: intra cu o liniște îngerească pe ușa din spate a Sfântului Altar și îl observai doar când îți apărea fizic în fața ta; niciodată nu te făcea să te simți stânjenit în prezența dânsului, chiar din contră, așa cum am amintit mai sus, intra, își lăsa cheile personale pe pervazul din Sfântul Altar, înainta spre Sfânta Masă, se închina, săruta Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce, apoi îngenunchia câteva clipe pentru rugăciune. Deși eram copleșit de prezența Dânsului și mă retrăgeam într-un colț al altarului privindu-l, după ce se ridica venea cu multă bunătate înspre mine și-mi adresa întrebările: „- Ce mai faci? - Esti bine?”, iar după răspunsul meu, Dânsul ieșea din altar și își continua lucrarea sacramentală, respectiv Taina Spovedaniei.

Un alt moment emoționant, dacă se întâmpla să rămân în altar până la reîntoarcerea Dânsului de la spovedanie, era acela că puteai să observi pe chipul său aceeași seninătate și liniște ca și la început, fără a se simți deloc oboseala, chiar dacă cu toții știm că la Preasfinția Sa veneau credincioși cu delicate dureri sufletești și trupești. Dânsul îi primea și-i asculta pe toți fără să facă deosebire între unii și alții, de fiecare dată oferindu-le sfat mântuitor și mângâiere duhovnicească.

Cu toate că vedeam în Preasfințitul Părinte Vasile modelul ideal al slujitorului lui Dumnezeu, întruchiparea blândeții și a smereniei, a bucuriei și a luminii unui chip doritor de aprofundarea trăirii în Hristos, prototipul părintelui care își primește mereu alături copilașii săi, iară și iară, nelimitat în timp, indiferent de greșeala sau păcatul săvârșit, n-am îndrăznit - și cred că acesta este cuvântul cel mai potrivit - să mă gândesc că peste ani o să am șansa și cinstea de la Bunul Dumnezeu să ajung eu personal în ascultare lângă Părintele acesta atât de iubit de către credincioși. Ascultarea față de Dânsul mi-a fost încredințată de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Andreicuț în momentul în care Preasfințitul Părinte Vasile, datorită stării de sănătate tot mai precare, avea nevoie de un om care să-i fie aproape și de ajutor în încercările care au venit asupra Dânsului. Am răspuns prompt acestei ascultări, știind că îngrijirea celor bolnavi nu este altceva decât Liturgia celor credincioși, adică „Liturgia fratelui”, la care a luat parte permanent și familia mea.

Timpul petrecut în preajma Preasfinției Sale, a fost pentru mine, un timp care s-a scurs foarte repede. Totuși, am conștientizat că stăteam în fața unui Om care și-a închinat întru totul viața lui Dumnezeu înțelegând prin aceasta prototipul adevărat, adică sublimul omului lui Dumnezeu și numai acum îmi dau seama că Dumnezeu m-a învrednicit să-i port de grijă, chiar până la sfârșitul vieții sale pământești, pentru că am simțit întotdeauna că, în ciuda neputințelor sale trupești, a fost mereu alături de mine și de familia mea, chiar dacă știa că personal, este foarte greu și pentru mine, să mă împart între familie și slujirea Dânsului.

În tot acest timp petrecut alături de Dânsul, datorită faptului că i-am fost alături zilnic în această perioadă de încercare și suferință, care au fost și vor rămâne pentru mine momente în care omul se descoperă cu adevărat celui de lângă el, în care tot ceea ce este lumesc rămâne al lumii, intensitatea trecerii timpului are doar accent duhovnicesc și o pătrundere de neînțeles și de neexplicat în cuvinte a trecerii sufletului într-o altă dimensiune, iar prețuirea legăturii sufletești crează o punte de neclintit în comunicare și în dinamismul fiecărei zile trecute prin binecuvântarea lui Dumnezeu.

Fiecare zi a fost una care a avut unicitatea ei prin felul ales și dinamic al Preasfinției Sale, care mereu a păstrat și a pus în practică dorința de a fi alături de oameni, de a nu refuza pe nimeni niciodată, chiar și atunci când din punct de vedere fizic acest lucru era mai greu, însă mereu schimba imposibilul în posibil, datorită rugăciunii și, în special, al optimismului său.

Dragostea sa părintească am simțit-o în fiecare moment petrecut cu Dânsul, prin puținele cuvinte pe care mai reușea să mi le rostască. Mă povățuia înspre viața duhovnicească, dar și cu o delicatețe aparte, parcă îmi sugera să fiu alături de Preasfinția Sa. În toată această perioadă dificilă, Dânsul iubea neșus să iasă în curtea Centrului Eparhial la plimbare, îndeosebi la porumbii care îl conduceau mereu de la ieșirea din clădire până la Troița din curte și înapoi, dar în mod special îi făceau o mare bucurie ieșirile aproape zilnice în natură, fie pe culmile sau în zona împădurită din jurul orașului, fie la locurile de suflet ale dânsului: strada Primăverii, Biserica Calvaria și biserica din Cimitirul Mănăstur, unde sunt înmormântați părinții Dânsului, Rozalia și Constantin Flueraș.

În tot acest itinerar, uneori zilnic sau mai rar, Dânsul, niciodată nu a vrut să treacă pe nimeni cu vederea. Dimpotrivă, pe fiecare persoană cunoscută pe care o întâlnea, o saluta din propria

inițiativă, chiar de multe ori înaintea persoanei respective, și când i se solicita ajutorul duhovnicesc, sau chiar și cel financiar, Dânsul niciodată nu ezita să nu vină în ajutorul acelei persoane și să nu se solidarizeze cu ea. De multe ori, pot să depun mărturie că Dânsul, chiar dacă nu mai făcea față din punct de vedere fizic, și, oarecum, nu ar fi dorit să fie vizibil acest lucru, totuși își aduna toate puterile sale trupești pentru a oferi o binecuvântare arhierescă și a dăru un zâmbet mângâietor și o strângere sinceră de mână.

De asemenea, fiecare persoană care îl vizita la Reședința sa Episcopală din Piața Avram Iancu nr. 18, rareori pleca fără un dar din partea Dânsului. Preasfinția sa avea o bucurie atât de mare când dăruia cuiva ceva, în special când resimțea bucuria de pe chipul celui care primea darul, dar nu numai, încât în cuvinte nu am putea înțelege dăruirea Dânsului. Tot în acest sens, vreau să depun și o altă mărturie, că niciodată Dânsul nu a trecut pe lângă vreun spital sau instituție din oraș sau loc în care să cunoască pe cineva care să locuiască la acea adresă, fără a se însemna cu Sfânta Cruce și a rosti o smerită rugăciune pentru ei; de asemenea, nu în puține rânduri Preasfinția sa își cerea să opresc întotdeauna mașina, unde și permitea locul, când vedea pe cineva foarte cunoscut, sau drag sufletului Dânsului, fie doar ca să-l salute sau să-l luăm cu noi în mașină. Preasfinția Sa făcea și astfel de gesturi nobile.

În timp, comunicarea verbală tot mai dificilă, datorită problemelor medicale accentuate în ultimul an al vieții sale, mai exact tăcerea sa de taină, a pus în nenumărate inimi picătura din inima sa, liniștea zâmbetului și lumina chipului său necesară pentru ca cel pe care îl întâlnea să simtă o prezență aparte a harului lui Dumnezeu, o lacrimă scursă pe obraz și o trepidare interioară, lucru pe care l-am văzut nu doar la o persoană sau să fie o pură întâmplare.

Zilele alături de Dânsul nu treceau fără rugăciunea permanentă și liniștitoare pe care o practica din tot adâncul inimii sufletului său, dăruind o liniște și o bucurie în jur cum nu des întâlnești în viața de zi cu zi, dar și o putere inexplicabilă pe care mereu o simțeam, deși nu o înțelegeam la început de unde vine, căci uneori, datorită neputinței trupești a Dânsului, pe care a purtat-o cu atât de multă demnitate, aveam și eu nevoie, ca om neputincios, de o reîmprospătare a puterilor mele fizice, dar pe care Preasfinția Sa mereu le completa prin rugăciunea neîntreruptă către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Maica Domnului și Sfinții lui Dumnezeu.

Deși Dânsul era conștient că nu-mi era ușoară ascultarea, totuși, mereu îmi spunea că împreună vom reuși, că o să putem ajunge unde ne planificam să mergem sau ce aveam de făcut și mărturisesc că uneori era imposibil din punct de vedere fizic, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, tot timpul ajungeam și Dânsul când ajungeam la destinație zâmbea, ca și cum ar fi știut dintotdeauna că așa o să fie.

Preasfinția Sa a prețuit ascultarea făcută din inimă curată, ascultarea faptică, nu mai avea nevoie de cuvinte prea multe în jurul său, ci doar de ajutor propriu-zis. Cuvântul pentru dânsul era încet încet o greutate de exprimare, dar și ceea ce reușea să spună celor din jur, chiar și un singur cuvânt uneori, era unul revelator, care însemna mult pentru persoana care îl primea. Din păcate, nu mai avea uneori puterea să se exprime prin cuvinte, decât prin trăirea sublimă în tăcere cu care te făcea, fiind lângă Dânsul, să ajungi cel puțin cu mintea în rugăciune și cu gândul înspre acele locuri cerești care erau descrise ca trăire prin lumina chipului său, prin poziția neclintită a corpului, prin zâmbetul viu și cuprinzător din acele momente care îți aducea certitudinea că îi cuprinde pe toți în inima sa pentru veșnicie.

Cu acest gând, și în fața suferinței, Dânsul zâmbea necontenit, cu toate că durerile nu i-au fost puține, chiar, dimpotrivă, erau intense și pătrunzătoare, însă dânsul își păstra chipul senin, luminos și zâmbitor, exclamând tot timpul: „Nu mă doare nimic!”, „Nu mă plâng de nimic!” sau, „Sunt bine!”.

Astăzi, mărturisesc în fața lui Dumnezeu că toate aceste trăiri le-am văzut și le-am trăit alături de Dânsul, cu multă durere. Dânsul și-a asumat această suferință, pe care a primit-o de fiecare dată, chiar cu bucurie, așa putea spune, și cu o mare încredere în voia lui Dumnezeu, după cum Preasfinția sa mi-a mărturisit în repetate rânduri.

Ultima perioadă a vieții sale a petrecut-o în spital, unde pentru ajutorul Dânsului, dar să fie și cinstit cu mine însumi, mai mult m-a ajutat Preasfinția Sa prin această experiență de viață aleasă pentru mine, petrecând aproape întreaga perioadă zilnic în preajma Preasfinției Sale, timp prețios duhovnicesc, în care prin trăirea Dânsului se vedea de la zi la zi cum doar trupul mai este rămas pe pământ și cum sufletul se trece într-o altă dimensiune, de neînțeles pentru cei din jur, fiind tot mai aproape de Dumnezeu, de Maica Domnului - căreia i se ruga neîncetat -, de Sfinții lui Dumnezeu, îndeosebi de Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul Nectarie, cărora indiferent de starea sa medicală Dânsul nu a încetat niciodată a li se ruga și a li se implora ajutorul în trecerea spre veșnicie.

Viața Dânsului a fost pusă întotdeauna în slujba tuturor semenilor, incluzând aici chiar și personalul medical care l-a asistat până în ultima clipă, indiferent de apartenența religioasă, fiecare dintre aceștia regăsind prin prezența Preasfințitului Părinte Vasile ceea ce căutau mai mult: pe Dumnezeu și o posibilă cale a mântuirii.

Zilele treceau și se sfârșeau, și-ți dădea impresia, dar așa și era, că Dânsul mai rămâne să mai sufere încă o zi pe acest pământ, pentru a mai salva un suflet, a mai despieri o inimă rece, a mai face să radieze de bucurie chipul cuiva și, într-adevăr, așa și era, căci nu a trecut o zi în care harul dumnezeiesc și puterea rugăciunii sale să nu se observe în jurul său, să nu schimbe ceva în cei care au intrat în salonul Dânsului.

Preasfințitul Părinte Vasile a suferit mult, însă și-a păstrat zâmbetul și demnitatea până la finalul drumului pământesc, și-a păstrat bunătatea, blândețea, smerenia, simplitatea, naturalețea și alte multe valori ale sufletului, pe care le-a împărtășit chiar și în acele clipe, nu ușoare din punct de vedere al durerii, dar a trecut peste toate, lăsându-se în voia Tatălui Ceresc, fără a se plânge niciodată de nimic.

În ce mă privește pe mine, în tot acest timp petrecut în ascultare față de Dânsul, am simțit mereu aproape rugăciunea și aprecierea sa. Dar cea mai mare apreciere părintească a Dânsului față de mine, asemenea unui părinte care își are fiul aproape - deși nu mă consider vrednic de acest apelativ -, a fost aceasta: îmi strângea deseori capul la piept sau, după puterea mâinilor sale, și mă săruta pe creștet în semn de mulțumire, însă mulțumirea cea mai mare am trăit-o în ultima zi a vieții sale, ziua când Domnul l-a chemat la El, în care, cu toate piedicile zilei de a ajunge în salonul Preasfinției Sale, nu puține la număr (datorită restricțiilor survenite în urma pandemiei), am simțit că a fost chemarea Dânsului pentru a primi ultima binecuvântare a sa, chiar dacă fizic nu mai era posibil, un ultim rămas bun din viața aceasta pământească, căci în momentele acelea în care am ajuns la salonul Dânsului, trupul lui suferind a eliberat sufletul sfințit de atâta suferință pentru a pleca spre Împărăția Cerurilor.

Acum, la ceas de despărțire, îi doresc din tot sufletul meu Preasfințitului Părinte Vasile ca Dumnezeu să-l primească alături de toți sfinții în Împărăția Sa.

Mulțumesc Bunului Dumnezeu că mi-a oferit șansa de-a fi alături în ultima parte a vieții sale mult încercată. Slujirea acordată Dânsului a fost o onoare și un privilegiu pentru mine și familia mea, dar și o mare binecuvântare pe care mi-a rănduit-o Dumnezeu, și pentru aceasta îi mulțumesc.

Chiar dacă Preasfințitul Părinte Vasile nu mai este astăzi printre noi cu trupul, pentru mine și pentru cei care l-am cunoscut, va rămâne un reper al iubirii și dăruirii față de aproapele, dar și un prototip, palpabil, de a aprofunda trăirea personală cu Hristos.

Cimitirul Bisericii „Sfânta Treime” din Cluj-Napoca

Pr. dr. Cristian Baciu

fântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2021 drept *Anul omagial al pastorației românilor din diaspora și al celor adormiți în Domnul; valoarea liturgică și culturală a cimitirelor.*

În antichitatea păgână, locul unde erau înhumați oamenii se numea „necropolă”, adică „orașul morților”. Creștinismul a schimbat numele locului din „necropolă” în „cimitir”, adică „dormitor”, unde se odihnesc vremelnice cei adormiți în Domnul până la învierea cea de obște. Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că „de aceea se și cheamă locul acesta cimitir, ca să știți că cei răposai și depuși aici nu sunt morți, ci sunt culcați și dorm”.

În vechime cimitirele se formau în jurul bisericilor din cauza dorinței creștinilor de a fi cât mai aproape de locul unde se aduce sfânta jertfă, atât pentru cei vii, cât și pentru cei adormiți. Așa s-a format și micul cimitir din jurul Bisericii „Sfânta Treime” din Cluj-Napoca, construită în anul 1795. În preajma locașului de cult există 15 monumente funerare. Cel mai vechi datează din anul 1808, iar ultimul din anul 1924. Monumentele funerare aparțin primilor 4 preoți ai bisericii: Ilie Fulea (+1828); Grigorie Gal (+1851); Vasile Roșescu (+1888) și Tuliu Roșescu (+1924), iar celelalte unor ctitori ai bisericii, în special familia Trandafir.

Cimitirele mai sunt numite „muzee în aer liber” pentru că pietrele funerare au valoare culturală și istorică prin stilul arhitectural și prin inscripțiile lor. Iată textul inscripției de pe piatra funerară a preotului Ilie Fulea amplasată în partea dinspre miazăzi, pe axul bisericii: „În acest loc de jertfă ca preot credincios și protopop de zonă al religiei grecești neunite (ortodoxe n.n.), odihnește întru Domnul b[aron] FOLYOVICH ILIE, în al 64-lea an al vieții sale, și al ... -lea al preoției și al funcționării sale lucrative cunoscute de superiorii săi, trecut la cele veșnice în ziua a 6-a din decembrie anul 1828 binecuvântându-și scumpa soție, nobila CRĂCIUN SUSANA și pe cei trei copii ai săi iubiți, i-a lăsat în urmă întru răsăritul dimineții veșnice”.

Din perioada păstoririi preotului Ilie Fulea amintim că în data de 29 iunie 1811, la sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în biserica „Sfânta Treime” din Cluj a avut loc instalarea episcopului Vasile Moga pe seama românilor ortodocși din Transilvania. Episcopul Vasile Moga a săvârșit Sfânta Liturghie în această biserică și în data de 27 martie 1842, preot paroh și protopop al Clujului fiind părintele Grigorie Gal¹.

Urmașii primilor doi preoți de la Biserica „Sfânta Treime” au efectuat donații prin testament pentru biserică, pentru pomenirea părinților lor. Iată un fragment din testamentul lui Gavril și Elisabeta Vaida, născută Fulea, încheiat în 26 aprilie 1867: „parohul bisericii este rugat și va fi însărcinat a pomeni peste tot anul la Sfânta Proscomidie numele noastre și ale părinților, protoierul Ilie și protoieresa Susana, iar la ziua Sfântului Prooroc Ilie a face în tot anul parastas pentru iertarea păcatelor noastre și fericita noastră odihnă”². De asemenea Iosif Gal, unul dintre fiii protopopului Grigorie Gal, a studiat la Viena și apoi a ajuns în Ministerul Justiției din Budapesta, jude regesc și membru al Casei Magnaților, a efectuat o donație pentru oficierea unei slujbe anuale de pomenire a întregii sale familii cu ocazia sărbătorii Sfântului Grigorie Luminătorul (30 septembrie). Donația testamentară a acestora o respectăm și anual săvârșim slujbele de pomenire în zilele respective. Mai mult, în memoria primului preot Ilie Fulea, am acordat numele Casei de oaspeți de la parohie - Sfântul Prooroc Ilie, iar în memoria preotului Grigorie Gal intenționăm să amenajăm un paraclis cu hramul Sfântul Grigorie Luminătorul, în cadrul Centrului social filantropic și educațional de la parohie.

Monumentul funerar al protopopului Vasile Roșescu, hirotonit de mitropolitul Andrei Șaguna în 29 octombrie 1851, este realizat în stil neogotic, specific secolului al XIX-lea. Alături de el se află piatra funerară a fiului său, protopopul Tuliu Roșescu, în timpul căruia a fost instalat acum 100 de ani, în data de 6 decembrie 1921 episcopul Nicolae Ivan al reinviatului Eparhiei a Vadului, Feleacului și Clujului. Ca stiluri mai deosebite ale pietrelor funerare se cuvine să amintim crucea de marmură roșie cu litere aurite a donatorului Sofroniu Grecu (+1873) și o cruce în formă de inimă care datează din anul 1844.

În ultimii ani am reușit să restaurăm o parte din monumentele funerare, urmând ca în perioada următoare să finalizăm și restaurarea celorlalte monumente, pentru că avem îndatorirea să îngrijim locurile de veci ale celor dragi și să ne rugăm pentru veșnica lor odihnă.

Cimitirul Bisericii Sfânta Treime din Cluj-Napoca

Mormântul primului preot al Bisericii Sfânta Treime din Cluj-Napoca, Părintele Ilie Fulea (+1828)

Mormântul Preotului Vasile Roșescu (+1888) în incinta cimitirului Bisericii Sfânta Treime din Cluj-Napoca

¹ Sebastian Stanca, *Biserica Ortodoxă din Cluj. O pagină din trecutul ei*, Cluj-Napoca, 1925, p. 7.

² Preot Florea Mureșanu, *Biserica din Deal sau Vechea Biserica Ortodoxă Română din Cluj și slujitorii ei*, Cluj-Napoca, 1942, p. 147.

† **BENEDICT BISTRITĂNUL****EPISCOP-VICAR AL ARHIEPISCOPIEI
VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI****Octombrie 2021****1 octombrie**

De sărbătoarea Acoperământul Maicii Domnului, liturghisește și predică la Mănăstirea Cormaia din Protopopiatul Năsăud, cu ocazia hramului bisericii vechi, monument istoric.

În localitatea Salva, face o vizită la casa costumului popular Virginia Linul.

2 octombrie

În biserica Parohiei Șieu-Odorhei, oficiază Taina Sfântului Botez pentru pruncul Mihail, fiul familiei preotului paroh Flaviu Druță. Rostește un scurt cuvânt de învățătură. Este însoțit de PC Părinte Cristian Dragoș, Protopop de Beclean.

Seara, slujește Vecernia cu Litie și Utrenia la Mănăstirea Mihai-Vodă (Protopopiatul Turda).

3 octombrie

În Duminica a XIX-a după Rusalii, la Parohia Mihăiești din Protopopiatul Huedin, săvârșește Sfânta Liturghie și binecuvintează lucrările de renovare din interiorul și exteriorul bisericii parohiale. În cuvântul de învățătură rostit după citirea Sfintei Evanghelii, descrie câteva forme ale dușmăniei și-i îndeamnă pe credincioși să-I ceară lui Dumnezeu ajutorul, atunci când le este greu să-i ierte pe cei cu care sunt învrăjbiți. Săvârșește slujba de binecuvântare a lucrărilor de renovare la casa parohială. Ridică la rangul de sachelar pe preotul paroh Aurel Duca. Oferă Ordinul Mihai-Vodă domnului Ovidiu Colceriu, primarul Comunei Sânpaul, Ordinul Sfinții Martiri Năsăudeni domnului Emil Așchilean și diplome de aleasă cinstire binefăcătorilor din parohie. Este însoțit de PC Părinte Dan Lupușan, Protopop de Huedin.

4 octombrie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

La Capela Veche din cartierul clujean Mănăștur, oficiază slujba înmormântării pentru adormitul întru Domnul, Prof. univ. dr. Ioan Doru Dejica. Rostește un cuvânt de mângâiere, arătând importanța medicului de a lucra, atât cu știința, cât și cu conștiința sa. Este însoțit de PC Părinte Dan Hognogi, Protopop de Cluj I.

În cadrul programului de Master, predă online cursul „Teologia experienței la Sfântul Macarie Egipteanul, Sfântul Isaac Sirul și Sfântul Simeon Noul Teolog”.

5 octombrie

Participă la concursul de capacitate preotească, sesiunea de toamnă și la concursul pentru ocuparea parohiilor vacante (gradul II și III) pe luna septembrie.

Primește în vizită pe Arhimandritul Dr. Bassam Fayed Mousa Shahahtit, vicar al Arhiepiscopiei Melchite Greco-catolice de Petra și Filadelfia din Aman (Iordania).

6 octombrie

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, participă, în calitate de președinte de comisie, la colocviul pentru gradul I pastoral și în calitate de membru de comisie la susținerea referatelor doctoranzilor, disciplina Spiritualitate; program de audiențe la birou.

7 octombrie

La Mănăstirea Florești, Protopopiatul Cluj II, în prezența ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, oficiază slujba de Te-Deum și participă la conferința preotească de toamnă din Protopopiatul Cluj II. Rostește un cuvânt ocazional.

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul III cursul „Călăuzire și paternitate duhovnicească” și celor din anul II cursul opțional de „Limba și literatura siriacă”.

8 octombrie

Slujește Sfânta Liturghie la paraclisul episcopal cu hramul Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive.

Program de audiențe la birou.

Are o întâlnire cu ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, în vederea organizării înmormântării PSPărinte Vasile Flueraș, fost episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

9 octombrie

În Parohia Galații Bistriței din Protopopiatul Bistrița, slujește Sfânta Liturghie. În cuvântul de învățătură face referire la expresia „Vino, Doamne!” din Apocalipsă și evocă personalitatea PS Părinte Vasile Flueraș. Hirotonește diacon pe teologul Emanuel Sălăjan, viitor preot pe seama Parohiei Sita, Protopopiatul Beclean. După oficierea Sfintei Liturghii, săvârșește slujba de binecuvântare a noii capele mortuare din localitate, construită cu sprijinul primăriei. Ridică la

rangul de iconom pe PC Părinte Marian-Alin Bulbuc, parohul comunității. Oferă Ordinul Mihai-Vodă domnului Vasile Vermeșan, primarul comunei Galații Bistriței, și Ordinul Episcop Nicolae Ivan pentru mireni, fostului primar, domnului Vasile Găurean. Este însoțit de PC Părinte Alexandru Vidican, Protopop de Bistrița.

Seara, la Catedrala Mitropolitană, în prezența ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, slujește Vecernia Mare, apoi, la căpătâiul PS Părinte Vasile Flueraș oficiază, împreună cu ÎPS Părinte Andrei, o panihidă.

10 octombrie

În Duminica a XX-a după Rusalii liturghisește, alături de un sobor de preoți și diaconi, la Catedrala Mitropolitană. În predica rostită după citirea pericopei Evanghelice face o analogie între gestul Mântuitorului Hristos de a ieși în întâmpinarea mamei văduve și gingășia PSPărinte Vasile, care i-a întâmpinat pe cei mulți, în nevoie, și nu s-a ferit a lua pe umeri suferința celorlalți și a o pune înaintea lui Dumnezeu.

În Parohia Sfântul Ierarh Alexandru de pe Bulevardul Muncii (Cluj-Napoca), participă la întrunirea Oastei Domnului. Rostește un cuvânt de învățătură în care subliniază importanța de a crea o legătură de dragoste cu Dumnezeu, prin participarea la Sfânta Liturghie și împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului.

Seara, la Catedrala Mitropolitană, împreună cu ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, slujește Vecernia, apoi, la căpătâiul PS Părinte Vasile Flueraș, oficiază slujba de pomenire.

11 octombrie

Alături de un sobor de arhieri, preoți și diaconi în frunte cu ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, slujește Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană. Pe esplanada din fața catedralei, participă la oficierea slujbei de înmormântare a PS Părinte Vasile Flueraș. Rostește necrologul.

Preasfințitul Părinte Benedict Bistrițeanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, în Parohia Ciceu Corabia, Protopopiatul Beclean, duminică, 31 octombrie, 2021.

12 octombrie

La Mănăstirea Piatra Fântânele din Protopopiatul Bistrița, în prezența ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, oficiază slujba de Te-Deum și participă la conferința preotească de toamnă din Protopopiatul Bistrița.

13 octombrie

În paraclisul mănăstirii Piatra Fântânele, slujește Sfânta Liturghie și rostește un scurt cuvânt de învățătură.

Face un pelerinaj la câteva mănăstiri din Arhiepiscopia Iașilor: Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Secu și Mănăstirea Sihăstria Neamț, unde rostește o rugăciune de pomenire la mormintele adormiților întru Domnul, Ieroschimonașul Paisie Olaru și Arhimandritul Cleopa Ilie.

În incinta Mănăstirii Frumoasa din municipiul Iași, se reculege la mormântul adormitei întru Domnul, schimonahia Siluana Vlad.

14 octombrie

De sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva, pe esplanada din fața Catedralei Mitropolitane din Iași, alături de ierarhii prezenți în frunte cu ÎPS Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, slujește Sfânta Liturghie.

15 octombrie

Program de audiențe la birou.

În Parohia Săliștea Nouă din Protopopiatul Cluj I, oficiază slujba înmormântării adormitei întru Domnul, Ana Barz. Este însoțit de PC Părinte Alexandru Ciui, Protopop de Cluj II.

La Catedrala din Beclean (Parohia Beclean I), participă la Conferința Internațională Educație, Religie, Familie în societatea contemporană, Ediția a III-a. Susține referatul „Family, education and social life. Seven inputs regarding the contemporary paradigm”.

16 octombrie

În Parohia Sfânta Cuvioasă Parascheva – Beclean III, înconjurat de un sobor de preoți, slujește Sfânta Liturghie. Rostește un cuvânt de învățătură, explicând în cheie pedagogică motivele pentru care Domnul întârzie să apară în viața noastră „la vreme”. La finalul slujbei, oficiază Parastasul pentru adormitul întru Domnul, PSPărinte Episcop Vasile Flueraș. Este însoțit de PC Părinte Cristian Dragoș, Protopop de Beclean.

17 octombrie

În Duminica a XXI-a după Rusalii, liturghisește și predică în filia Sânmărtin a Parohiei Măcicașu din Protopopiatul Cluj I. Binecuvintează lucrările de renovare executate la exteriorul lăcașului de cult. Ridică la rangul de sachelar pe Părintele Adrian Valeriu Todorean, parohul comunității, și la rangul de iconom stavrofor pe fostul preot paroh, Marius Adrian Bolbos. Oferă Ordinul Episcop Nicolae Ivan pentru mireni, doamnei Magdalena Lucia Suci, primarul Comunei Chinteni, Ordinul Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin domnului viceprimar Teodor Miron, același ordin, domnului epitrop Gruia Pop și diplome de aleasă cinstire celor care s-au implicat în lucrările edilitare. Este însoțit de PC Părinte Dan Hognogi, Protopop de Cluj I.

Seara, în biserica din complexul studențesc clujean Hașdeu, slujește Paraclisul Maicii Domnului. După slujbă, rostește un cuvânt de învățătură legat de pericopa Evanghelică duminicală și răspunde la întrebările adresate de studenți.

18 octombrie

La Mănăstirea Dobric din Protopopiatul Beclean, alături de ÎPS Părinte Mitropolit Andrei, participă la întâlnirea cu profesorii de religie din județul Bistrița-Năsăud. Le vorbește celor prezenți despre necesitatea unui învățământ caracterial și despre atuurile și provocările disciplinei Religie în această orientare pedagogică.

Predă online, la programul de Master, cursul „Teologia experienței la Sfântul Macarie Egipteanul, Sfântul Isaac Sirul și Sfântul Simeon Noul Teolog”.

19 octombrie

La Mănăstirea Salva, asistă la slujba de Te-Deum și prezidează conferința preotească de toamnă din Protopopiatul Năsăud. Rostește un cuvânt ocazional. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, eclesiarhul Catedralei Mitropolitane.

20 octombrie

Program de audiențe la birou.

21 octombrie

De Sfinții Mărturisitori Ardeleni, slujește Sfânta Liturghie și predică la Mănăstirea Petru Rareș Vodă, Ciceu Corabia, din Protopopiatul Beclean, cu ocazia hramului. Este însoțit de PC Părinte Cristian Dragoș, Protopop de Beclean.

La Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul III cursul „Călăuzire și paternitate duhovnicească” și celor din anul II cursul opțional de „Limba și literatura siriacă”.

Seara, la Mănăstirea Florești din Protopopiatul Cluj II, oficiază Panihida la căpătâiul adormitei întru Domnul, monahia Georgiana, fostă stareță a mănăstirii. Rostește un scurt cuvânt de mângâiere.

22 octombrie

Slujește Sfânta Liturghie la paraclisul episcopal cu hramul Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive.

Program de audiențe la birou.

În biserica filiei Bociu din Protopopiatul Huedin, oficiază slujba înmormântării pentru adormitul întru Domnul, preot Daniel Adrian Măcriș. Rostește un cuvânt de mângâiere, subliniind misiunea preotului de „a se împărți” credincioșilor pentru a-i aduce la Hristos. Este însoțit de PC Părinte Dan Lupușan, Protopop de Huedin.

Face o vizită pastorală la Mănăstirea Mihai-Vodă din Protopopiatul Turda.

Seara, în Catedrala Episcopală Sfântul Nicolae din Deva, rostește o rugăciune la catafalcul Episcopului Gurie Georgiu, primul ierarh al Eparhiei Devei și Hunedoarei, trecut la Domnul.

23 octombrie

Alături de un sobor de arhieri, preoți și diaconi, slujește Sfânta Liturghie în Catedrala Episcopală Sfântul Nicolae din Deva, apoi participă la oficierea slujbei de înmormântare a PS Părinte Gurie Georgiu, Episcopul Devei și Hunedoarei.

24 octombrie

În Duminica a XXIII-a după Rusalii, săvârșește Sfânta Liturghie în Parohia Chiuza din Protopopiatul Năsăud. În cuvântul de învățătură, le vorbește celor prezenți despre separarea și îndepărtarea pe care diavolul le provoacă între noi, oamenii, și, până la urmă, între noi și Dumnezeu. Hirotonește preot pe seama Parohiei Sântioana din

Protopopiatul Gherla pe diaconul Valer Sorin Igna. Binecuvintează altarul de vară construit în curtea bisericii și sfințește noua capelă mortuară ridicată cu sprijinul primăriei și a consiliului local. Oferă Ordinul Episcop Nicolae Ivan pentru mireni domnului Grigore Bradea, primarul Comunei Chiuza. Este însoțit de PC Părinte Ioan Dâmbu, Protopop de Năsăud, și de PC Părinte Alexandru Ciui, Protopop de Cluj II.

Seara, în Parohia Sfântul Ierarh Silvestru de pe strada Soporului din municipiul Cluj-Napoca, slujește Paraclisul Maicii Domnului și rostește un cuvânt de învățătură, subliniind faptul că fiecare om are posibilitatea să-și sfințească viața, în locul în care l-a pus Dumnezeu. Binecuvintează o icoană a Sfântului Ierarh Silvestru care va rămâne spre închinare în lăcașul de cult. Oferă Ordinul Mihai-Vodă pentru mireni familiei de binefăcători Șeulean Mihai și Andreea. Este însoțit de PC Părinte Alexandru Ciui, Protopop de Cluj II.

25 octombrie

La Mănăstirea Râșca Transilvană, asistă la slujba de Te-Deum și prezidează conferința preoțească de toamnă din Protopopiatul Huedin. Rostește un cuvânt ocazional. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, eclesiarhul Catedralei Mitropolitane.

În curtea Mănăstirii Florești din Protopopiatul Cluj II, oficiază slujba de înmormântare a Părintelui Vasile Bonda, fost preot în Parohia Luna de Sus, Protopopiatul Cluj I. Rostește un cuvânt de mângâiere îndemnând credincioșii să prețuiască viața având mereu prezentă conștiința morții.

Predă online, la programul de Master, cursul „Teologia experienței la Sfântul Macarie Egipteanul, Sfântul Isaac Sirul și Sfântul Simeon Noul Teolog”.

26 octombrie

Săvârșește Sfânta Liturghie în Parohia Sfântul Dumitru din Florești, Protopopiatul Cluj I, cu ocazia hramului. În cuvântul de învățătură rostit după citirea pericopei evanghelice, le vorbește credincioșilor despre calea sfințeniei prin iubirea de aproapele, în felul acesta câștigând buna-încredință către Dumnezeu.

27 octombrie

Liturghisește la paraclisul episcopal cu hramul Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive.

Program de audiențe la birou.

28 octombrie

La Facultate de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, predă studenților din anul III cursul „Călăuzire și paternitate duhovnicească” și celor din anul II cursul opțional de „Limba și literatura siriacă”.

Seara, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, slujește Paraclisul Maicii Domnului și rostește un cuvânt de învățătură.

29 octombrie

Program de audiențe la birou.

30 octombrie

În Parohia Ocnița din Protopopiatul Bistrița, săvârșește Sfânta Liturghie. Cuvântul de învățătură rostit după citirea Sfintei Evanghelii se concentrează în jurul ideii de întrajutorare a semenilor și aducerea lor la Hristos. Oficiază o slujbă de pomenire pentru cei din veac adormiți. Binecuvintează lucrările executate la noua casă parohială și rostește rugăciunea de sfințire a noii capele mortuare din localitate. Ridică la rangul de iconom pe preotul paroh Silviu Marcel Costin. Oferă Ordinul Episcop Nicolae Ivan pentru clerici PCuv. Protos. Antonie Kătinean, duhovnic la Mănăstirea Râmeț (Arhiepiscopia Alba-Iuliei), Ordinul Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin domnului Damian Iustin Muntean, primarul Comunei Teaca, doamnei Dr. Svetlana Encică, domnului Ing. Daniel Breja și familiei Ardelean Archiudean Florentin și Cornelia. Acordă diplome de aleasă cinstire binefăcătorilor din parohie. Este însoțit de PC Părinte Alexandru Vidican, Protopop de Bistrița.

La Capela mortuară din cartierul clujean Borhanci, oficiază slujba de priveghi la căpătâiul adormitei întru Domnul, Dr. Laura Maria Dragoș. Rostește un cuvânt de mângâiere.

31 octombrie

În Duminica a XXII-a după Rusalii, liturghisește în Parohia Ciceu-Corabia din Protopopiatul Beclean. Rostește predica îndemnând pe credincioșii prezenți să rămână apropiați și împăcați cu semenii lor, subliniind astfel faptul că mântuirea este un proces colectiv. Ridică la rangul de sachelar pe preotul paroh Ciprian Gheorghe Stănișor. Oferă Ordinul Episcop Nicolae Ivan pentru mireni domnului Valentin Mureșan, primarul Comunei Ciceu-Mihăiești și diplome de aleasă cinstire. Este însoțit de PC Părinte Cristian Dragoș, Protopop de Beclean.

A consemnat **Arhid. Sergiu Iustin Pop**,
secretar de cabinet

† ANDREI

MITROPOLITUL CLUJULUI, MARAMUREȘULUI ȘI SĂLAJULUI

În fiecare **luni**, între orele 8.00 și 10.00, conduce ședința Consiliului Permanenței Eparhiale.

În fiecare **miercuri**, între orele 20.30 și 21.00, realizează emisiunea „Cuvântul Ierarhului – spiritualitate creștină pe unde hertzienă”, pentru postul de radio „Renașterea”.

În fiecare **miercuri** și **vineri**, între orele 10.00 și 15.00, acordă audiențe clerului și credincioșilor.

Octombrie 2021

1 Octombrie (Acoperământul Maicii Domnului)

Cu prilejul hramului, pe altarul de vară al mănăstirii de la Florești, protopopiatul Cluj II, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un ierodiacon, pe seama bisericii mănăstirii, pe monahul Chiriac Băraian.

În sala de ședințe a Mănăstirii „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, în organizarea Asociației național-patriotice „Avram Iancu”, filiala Cluj, participă la Simpozionul „Moșii – făuritori de istorie națională”, în cadrul căruia au fost lansate volumele patriotice „De dragul tău, iubită Românie” a poetului Sandu Cătinean, „Jertfelnicul Ardeal” a lui Mircea Dorin Istrate, „Avram Iancu și localitatea sa natală” a scriitoarei Aurora Bogdan Ilie, „Revoluția de la 1848 – 1849 în comitatele Cluj, Turda și Scaunul Arieș”, teza de doctorat a istoricului Vasile Lechințan, precum și revista „Jancule Mare” nr. 70 (iunie 2021). Rostește o alocuțiune.

La Mănăstirea „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul” de la Piatra Craiului, protopopiatul Huedin, întâmpină copia icoanei Maicii Domnului „Paramythia” de la Mănăstirea Vatoped din Sfântul Munte Athos. Săvârșește slujba de sfințire a apeii și cea de sfințire a icoanei. Rostește un cuvânt de învățătură.

Oficiază slujba de binecuvântare a lucrărilor realizate la Paraclisul „Acoperământul Maicii Domnului” din incinta mănăstirii de la Piatra Craiului. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

2 octombrie

În biserica din localitatea Sebiș, protopopiatul Bistrița, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Acordă părintelui paroh Liviu Ciprian Frățilă, distincția „Crucea Transilvană”. Conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnului Simionca Ionică Bica, iar domnului Mihai Gheorghe Ivan, primarul comunei Șieuț și domnului Oltean Ioan Mărcuș, le conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”.

Săvârșește slujba de sfințire a noii Capele Mortuare din Sebiș, protopopiatul Bistrița. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

Face o vizită pe șantierul de înnoire al bisericii din Șieuț, protopopiatul Bistrița (paroh: Pr. Ștefan Pralea). Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

3 octombrie

Pe scena din fața Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și rostește o cateheză.

4 octombrie

În sala de ședințe a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, prezidează comisia de examinare a candidaților participanți la concursul pentru ocuparea posturilor de preot la Parohia „Sfântul Evanghelist Matei” din cartierul clujean Mănăștur și Parohiile Dej III și Turda II.

5 octombrie

În sala de ședințe a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, prezidează comisia de examinare a candidaților participanți la concursul pentru ocuparea posturilor de preot la parohiile Sântioana și Sucutard (protopopiatul Gherla) și Borleasa și Sita (protopopiatul Beclean).

În sala de ședințe a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, prezidează comisia de evaluare a candidaților participanți la examenul de Capacitatea Preoțească.

6 octombrie

La Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca, participă la momentul susținerii referatelor anuale de către doctoranzii de la disciplina Morală.

7 octombrie

La Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” de la Florești, asistă la slujba de Te-Deum și prezidează conferința de toamnă cu preoții din protopopiatul Cluj II. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, eclesiarhul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca.

Îl primește la reședință pe PCuv. Arhim. Bassan Fayed Mousa Shahatit, Vicarul General al Philadelphiei și Petrei și președintele Tribunalului Canonic din Regatul Hașemit al Iordaniei.

În Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul clujean

Mănăștur (parohi: Pr. Dan Dorian Cismaș, Pr. Nicolae Maja și Pr. Radu Onac), slujește Vecernia și rostește un cuvânt de învățătură.

În Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din cartierul clujean Mănăștur, participă la momentul festiv al lansării volumului „Conferințe” al părintelui profesor George Remete din Alba Iulia. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

8 octombrie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă, studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

La sediul Instituției Prefectului Județului Cluj, participă la ședința de organizare, cu participarea reprezentanților autorităților locale și județene, a funeraliilor Preasfințitului Părinte Vasile Fluerăș. Rostește un cuvânt evocator.

În sala de ședințe a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, prezidează ședința de organizare a funeraliilor Preasfințitului Părinte Vasile Fluerăș, cu participarea colaboratorilor de la Centrul Eparhial.

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie și slujește Panihida în memoria Episcopului Vasile. Rostește un cuvânt evocator.

9 octombrie

Participă la momentul solemn al primirii trupului neînsuflețit al Episcopului Vasile Fluerăș în curtea Centrului Eparhial. Săvârșește o slujbă funebă.

Conduce cortegiul funerar înspre Catedrala Mitropolitană, în vederea așezării trupului neînsuflețit al Episcopului Vasile. Săvârșește o slujbă de pomenire și rostește un cuvânt duhovnicesc.

În aula Facultății de Teologie din Cluj-Napoca, prezidează consfătuirea cu profesorii de Religie din județul Cluj. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În biserica din Frata, protopopiatul Turda, oficiază Taina sfântului Botez pentru prunca Maria, fiica părintelui paroh Marius-Ionuț Souca. Rostește un cuvânt de învățătură.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie și săvârșește o slujbă funebă la căpătâiul adormitului întru Domnul, Vasile Episcopul. Rostește un cuvânt evocator.

În Biserica „Sfântul Apostol Toma” din cartierul clujean Măraști (parohi: Pr. Dănuț Goga și Pr. Marius Dan Goga), săvârșește o slujbă de pomenire la împlinirea a 6 luni de la mutarea la Domnul a credincioasei Lia Mureșan. Rostește un cuvânt de mângâiere.

10 octombrie

Săvârșește slujba de resfințire a bisericii și cea de sfințire a noului Altar de Vară, din localitatea Bidiu, filie a parohiei Enciu, protopopiatul Beclean. Rostește un cuvânt de felicitare.

Pe altarul de vară din curtea bisericii din Bidiu, protopopiatul Beclean, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește într-un diacon pe tânărul Andrei Dan. Hirotonește într-un iconom stavrofor pe părintele paroh Daniel-Gheorghe Călăuz. Conferă doamnei Axîna Măgherușan și domnilor George Pop și Simion Rus, Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” domnului Grigore Beni, iar domnului Florin Trifan îi conferă Ordinul „Mihai Vodă”. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia și o slujbă funebă la căpătâiul adormitului întru Domnul, Vasile Episcopul. Rostește o cateheză.

Îl primește la reședință pe Preasfințitul Părinte Timotei, Episcopul Ortodox Român al Spaniei și Portugaliei, pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord, pe Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și pe Preasfințitul Părinte Teofil de Iberia, Arhieru Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei.

11 octombrie

Îl primește la reședință pe Înaltpreasfințitul Părinte Iosif, Mitropolitul Ortodox Român al Europei Occidentale și Meridionale, pe Înaltpreasfințitul Părinte Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, pe Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscopul Alba Iuliei, pe Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor și pe Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Ortodox Român al Maramureșului și Sătmarului.

În Catedrala Mitropolitană, în sobor de arhierie, slujește Sfânta Liturghie și rostește un cuvânt organizatoric.

Împreună cu ierarhii prezenți, pe scena din fața Catedralei Mitropolitane, oficiază slujba înmormântării adormitului întru Domnul, Vasile Episcopul. Rostește un cuvânt de învățătură. Împlinește îndătinatul ritual al înconjurării catedralei și așezării trupului neînsuflețit în Cripta Ierarhilor de la demisolul Catedralei Mitropolitane.

Pe esplanada Bisericii „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Bistrița (paroh: Pr. Arghir Vlașin), săvârșește slujba de sfințire a apeii și cea de sfințire a celor trei noi clopote achiziționate. Rostește un cuvânt de învățătură. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” doamnei Codruța Logigan și domnilor Mircea Murar, Andrei Câmpan și Viorel Encian.

12 octombrie

La Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” de la Piatra Fântânele, prezidează conferința de toamnă cu preoții din protopopiatul Bistrița. Asistă la slujba de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

La Centrul pentru Vârșnici „Sfinții Zaharia și Elisabeta” de la Maieru, protopopiatul Năsăud (parohi: Pr. Ioan Lăpuște și Pr. Radu Daniel Mureșan), săvârșește slujba de sfințire a apei și cea de binecuvântare a temeliei noului corp al clădirii. Rostește un cuvânt de învățătură. Conferă părintelui Ioan Marius Pintican, președintele Asociației „Filantropia Ortodoxă”, filiala Bistrița-Năsăud, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”. Domnului primar Vasile Borș, îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru mireni. Domnului Traian Larionesi și doamnei Lenuța Iugan le conferă Ordinul „Mihai Vodă”, iar doamnei Ancuța Ioana Vladău și domnilor Ioan Negrușier, Adrian Lazăr Andronesi și Ioan Zwanziger, le conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, ecleziarhul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca.

13 octombrie

La Mănăstirea „Mihai Vodă”, prezidează conferința de toamnă cu preoții din protopopiatul Turda. Asistă la Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc. Hirotesește întru iconom stavrofor pe părintele Ioan Sorin Dindelegan de la parohia Rediu, dirijorul corului preoților din protopopiat. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, ecleziarhul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca.

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

14 Octombrie (Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași)

Cu prilejul hramului, în biserica mănăstirii de la Râșca Transilvană, protopopiatul Huedin, slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru diacon pe tânărul Valer Sorin Igna. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

15 octombrie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă, studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

În Biserica „Sfântul Apostol Andrei” din Beclean (paroh: Pr. Claudiu Zinveliu), participă la Conferința Internațională „Educație, Religie și Familie în Societatea Contemporană”, ediția a III-a. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

Săvârșește slujba de binecuvântare a amplexelor lucrări realizate la casa parohiei Beclean I. Rostește un cuvânt de felicitare. Conferă părintelui paroh Adrian Cherhaț, inspectorul de Religie al județului Bistrița-Năsăud, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

16 octombrie

În Biserica „Sfânta Treime” din Gherla (parohi: Prot. Paul Iulian Isip și Pr. Alexandru Fărcaș), prezidează conferința de toamnă cu preoții din protopopiat. Asistă la slujba de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Cimitirul Central din Gherla, oficiază slujba de sfințire a ansamblului de monumente ridicat în memoria deținuților politici ce și-au pierdut viața în penitenciarul din localitate. Săvârșește slujba Parastasului și rostește un cuvânt duhovnicesc. Conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnului primar Ovidiu Ionel Drăgan și Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” teologului Ștefan Darius Filip, administratorul cimitirelor din oraș.

Face o vizită la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” de la Nicula, protopopiatul Gherla.

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

17 octombrie

Săvârșește slujba de resfințire a bisericii din localitatea Lunca, filie a parohiei Ruștior, protopopiatul Bistrița. Rostește un cuvânt de felicitare.

Pe o scenă special amenajată în proximitatea bisericii din Lunca, slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru preot, pe seama parohiei Borleasa, protopopiatul Beclean, pe diaconul Andrei Dan. Hirotesește întru iconom stavrofor pe părintele paroh Grigore Simion Marga. Acordă părintelui profesor Vasile Gordon, fiu al satului, distincția „Crucea Transilvană”. Conferă domnului Mihai Gheorghe Ivan, primarul comunei Șieut, Ordinul „Mihai Vodă”. Conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin” domnului Vasile Țara. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și rostește o cateheză.

18 Octombrie (Sfântul Apostol Luca)

Cu prilejul celui de-al treilea hram, în biserica Mănăstirii Dobric,

protopopiatul Beclean, slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru preot, pe seama parohiei Sita, protopopiatul Beclean, pe diaconul Emanuel Sălăjan.

În sala de ședințe a Mănăstirii „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Dobric, protopopiatul Beclean, prezidează consfătuirea profesorilor de Religie din județul Bistrița-Năsăud. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

9 octombrie

Face o vizită pe șantierul Centrului misionar-social „Sfântul Apostol Andrei” de pe Calea Turzii, din Cluj-Napoca.

20-24 octombrie

Face o vizită în Arhiepiscopia Germaniei, Austriei și Luxemburgului, în vederea lansării festive a volumului „Spiritualitate și comuniune” al Înaltpreasfințitului Sale, tradus în limba germană de Pr. Prof. Honoris Causa Dr. Jurgen Henkel. Miercuri, 20 octombrie, face o vizită la vestita abație de la Melk (Austria). Joi, 21 octombrie, împreună cu ÎPS Părinte Serafim, Mitropolitul Ortodox Român al Europei Centrale și de Nord, la Regensburg, la sediul ordinariatului, se întâlnește cu Excelența Sa, Episcopul Catolic Rudolf Voderholzer, căruia îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” clasa I. După aceasta face o vizită la Institutul pentru Bisericele Orientale, unde este primit de părintele director Dr. Habil. Dietmar Schon, căruia îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru clerici și la Institutul „Papa Benedict al XVI-lea”, unde se întâlnește cu domnul director Dr. Christian Schaller, căruia îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru mireni. Vizitează, mai apoi, Biserica Ortodoxă Românească, conferindu-i părintelui paroh, Alexandru

ÎPS Părinte Mitropolit Andrei oficiază Sfânta Liturgie în biserica parohiei Sebiș, Protopopiatul Bistrița, 2 octombrie 2021.

Câmpeanu, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru clerici. Face o vizită la Așezământul Românesc de la Munchen, unde se întâlnește cu PS Părinte Sofian Brașoveanu, Episcopul Vicar al Arhiepiscopiei Germaniei, Austriei și Luxemburgului. La demisolul catedralei, în „Sala Crucilor”, asistă la slujba de Te-Deum și oficiază slujba Parastasului pentru Gurie Episcopul și Vasile Episcopului. Rostește un cuvânt duhovnicesc și conferă Preasfințitului Părinte Sofian Brașoveanu, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru ierarhi. Participă la momentul festiv al lansării volumului „Beichte und Kommunion”. Oferă cartea și împarte autografe celor prezenți. Vineri, 22 octombrie, face o vizită în centrul istoric al orașului Nürnberg. Este însoțit de PC Pr. Paroh Teofil Herineanu. La ceas de seară, în Biserica „Zum Guten Hirten” din cartierul Erkersreuth al orașului Selb (paroh: Pr. Prof. Honoris Causa Jurgen Henkel), asistă la slujba Vecerniei Ortodoxe oficiată de PCuv. Ierom. Ioan Popoiu de la Centrul Mitropolitan din Nürnberg. Oficiază o slujbă de pomenire pentru Vasile Episcopul și Gurie Episcopul și rostește un cuvânt duhovnicesc. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” clasa I, părintelui paroh Jurgen Henkel. Participă la momentul festiv al lansării volumului „Beichte und Kommunion”. Împarte autografe celor prezenți. Sâmbătă, 23 octombrie, însoțit de PCuv. Ierom Kiril Socaci de la Centrul Mitropolitan din Nürnberg, se reculege preț de câteva clipe, în cimitirul din localitatea Etterzhausen, la mormântul părintelui Albert Rauch. Oficiază o scurtă slujbă de pomenire. Vizitează Abația de la Niederallteich, singura din Germania în care se slujește în ambele rituri: Apusean și Răsăritean. La ceas de seară, în Catedrala Mitropolitană din Nürnberg, împreună cu ÎPS Părinte Serafim, asistă la Vecernia Mare și rostește un cuvânt duhovnicesc. Participă la momentul festiv al lansării volumului

„Spiritualitate și Comuniune”. Oferă cartea și împarte autografe celor prezenți. Duminică, 24 octombrie, cu anticipație, împreună cu ÎPS Părinte Serafim, slujește Sfânta Liturgie cu prilejul hramului Bisericii Parohiale din Nürnberg (Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir) și rostește cuvântul de învățătură. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru ierarhi, Înaltpreasfințitului Părinte Serafim, Mitropolitul Ortodox Român al Europei Centrale și de Nord, iar Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru clerici îl conferă părintelui paroh Teofil Herineanu și părintelui Dumitru Dura, Arhidiaconul Mitropoliei Europei Centrale și de Nord. Este însoțit de domnul Adrian Eugen Truță, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

25 octombrie

În Catedrala Mitropolitană, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

26 Octombrie (Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir)

Cu prilejul hramului, la împlinirea a 50 de ani de la sfințirea vechii biserici parohiale, în biserica din cartierul clujean Gheorgheni, slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură. Conferă părintelui paroh Ioan Goje, Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” și hirotesește întru iconom stavrofor pe părintele slujitor Cătălin Pălimaru. Este însoțit de domnul Adrian Eugen Truță, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

27 Octombrie (Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor)

Cu prilejul hramului, în biserica din cartierul clujean Gheorgheni (parohi: Pr. Iacob Cismaș, Pr. Vicar Justin Tira și Pr. Andrei Dutca), slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură.

În curtea bisericii din Cacova Ierii, protopopiatul Turda, oficiază slujba înmormântării adormitei întru Domnul, Maria preoteasa, soția părintelui paroh Vasile Arion. Rostește un cuvânt de mângâiere.

28 octombrie

La Mănăstirea „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Dobric, protopopiatul Beclean, asistă la slujba de Te-Deum și prezidează sinaxa monahală cu stareții, starețele și duhovnicii din mănăstirile de pe raza Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PCuv. Arhim. Simeon Pinte, ecleziarhul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca.

29 octombrie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă, studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

Face o vizită la Mănăstirea „Sfânta Maria Magdalena” de la Oarța de Sus, județul Maramureș. Se întâlnește cu obștea și rostește un cuvânt duhovnicesc.

30 Octombrie (Sâmbăta Morților. Moșii de toamnă)

În cimitirul din satul natal, Oarța de Sus, oficiază slujba Parastasului de obște și rostește un cuvânt de învățătură. Se reculege preț de câteva clipe la mormintele părinților și bunicii.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

Îl primește la reședință pe Preasfințitul Părinte Neofit, Episcop de Nyeri și Muntele Keniei, invitat al părintelui profesor Cristian Sonea, de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

31 octombrie

Pe scena din fața Catedralei Mitropolitane, slujește Sfânta Liturgie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru diacon pe tânărul Florin Ionuț Mărginean. Conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru ierarhi, Preasfințitului Părinte Neofit, iar Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru clerici îl conferă părintelui John Cosma Ngige Njoroge, profesor la Universitatea Metodistă din Kenia și părintelui Cristian Sonea, profesor la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

Oficiază slujba Parastasului la împlinirea a 29 ani de la mutarea la Domnul a vrednicului de pomenire, Teofil Arhiepiscopul. Rostește un cuvânt evocator. În Cripta Ierarhilor de la demisolul Catedralei Mitropolitane oficiază o slujbă funebră.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și rostește o cateheză. Hirotesește întru duhovnic pe PC Pr. Andrei Dan de la parohia Borleasa, protopopiatul Beclean.

A consemnat Arhid. Claudiu Ioan Grama

Scurtă cronică pastorală din Germania

Dr. Eugen-Adrian Truța

Sfârșitul călduros al lunii octombrie a avut înscris în calendarul său bisericesc vizita pastorală întreprinsă de Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei în landurile Germaniei căutătoare de creștinătate autentică și pioasă.

Astfel că în intervalul 19-24 octombrie, neobositul nostru vlădică a fost protagonistul lansării cărții sale „Spovedanie și Comuniune” tradusă acum în limba germană sub titlul de „Beichte und Kommunion” de către preotul evanghelic dr. Jürgen Henkel, profesor honoris causa al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, care nu de puține ori și-a manifestat simpatia față de crezurile creștinătății răsăritene și nu doar deschiderea culturală, ci mai ales apropierea sufletească. De altfel, povestea volumului apărut în limba lui Goethe începea în 1998 când o scurtă și inspirată vizită a mai tânărului Jürgen în Cetatea Marii Uniri a culminat cu întâlnirea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Andrei al Alba-Iuliei. Primind volumul în limba română, tânărul bursier din Sibiu, rămâne fascinat de consistența unui orizont spiritual autentic exprimat atât de simplu și concis în paginile unei scrieri care nu seamănă și nu seamănă deloc cu tratatele foarte sistematizate ce excelează în abstracțiuni și categorisiri de catedră.

Au trecut mai bine de 20 de ani și impulsul creștin al împărtășirii acestei frumoase viziuni duhovnicești nu l-a părăsit pe traducător care a organizat, cu de la sine inițiativă, trei lansări ale aceleiași cărți.

Părintele Mitropolit Andrei vorbind cu prilejul lansării traducerii cărții sale Spovedanie și comuniune în limba germană, 21 octombrie în Sala Crucilor din Așezământul Bisericesc din München, Germania.

Prima dintre ele, având ținută de gală academică în colaborare cu Institutul germano-român pentru Teologie, Știință, Cultură și Dialog „Ex Fide Lux”, cu sediul în Nürnberg și în cooperare cu Institutul de Teologie Ortodoxă al Universității „Ludwig Maximilian” din München, a avut loc joi, 21 octombrie, de la ora 18:00, în Sala Crucilor din cadrul Așezământului Bisericesc din München (Aubing) beneficiind de prezența Preasfințitului Sofian Brașoveanu, Episcopulvicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei și Luxemburgului, a pr. prof. dr. Daniel Benga și prof. dr. Athanasios Vletsis, decanul institutului mai-sus amintit. Imediat după slujirea unui Te Deum și o scurtă slujbă de pomenire a ierarhilor trecuți prea devreme la cele veșnice, în persoana PS Vasile Flueraș și a PS Gurie Georgiu, cuvântul a revenit traducătorului care nu a trădat nicio iotă din atmosfera creștin-germanofonă a serii.

În același ton plăcut surprinzător, ziua de 21 octombrie a însemnat și punctarea unor întâlniri de bun augur desfășurate în Regensburg, o localitate cu o puternică amprentă universitară.

Primul care a primit delegația românească formată din ÎPS Părinte Serafim, Mitropolitul Europei Meridionale și de Nord, ÎPS Părinte Andrei, Mitropolitul nostru, Consilierul

de misiune și protocol arhid. Claudiu Grama și părintele Alexandru Câmpean, parohul comunității ortodoxe din oraș, a fost episcopul catolic al regiunii, Excelența Sa Rudolf Vorderholzer. În scurta întrevvedere avută în Palatul Episcopal cei trei ierarhi au reiterat legătura strânsă dintre creștini, amintind în chip exemplar împreună-rugăciune a creștinilor, mai ales a celor întemnițați sub regimurile comuniste și care au putut să aprecieze frățietatea și comuniunea dincolo de diferențele confesionale sau culturale.

Părintele Mitropolit Andrei împreună cu Părintele Mitropolit Serafim Joantă, în vizită la Episcopul Catolic de Regensburg, Excelența Sa Rudolf Vorderholzer, Germania.

În continuare, domnul director al Institutului de Studii Orientale din Regensburg, pr. dr. habil. Dietmar Schon, a prezentat în cadrul celei de-a doua întâlniri nevoia organismelor statale din Germania de a cunoaște tezaurul Bisericii Ortodoxe pentru ca în organizarea unor structuri de asistență filantropică și intracomunitară la nivelul întregii țări, să se poată lua în considerare specificul fiecărei comunități religioase și etnice.

Părintele Mitropolit Andrei împreună cu Părintele Mitropolit Serafim Joantă în vizită la Directorul Institutului de Studii Orientale din Regensburg, pr. dr. habil. Dietmar Schon, Germania.

Cea de-a treia întrevvedere a constat în vizitarea Institutului Papa Benedict al XVI-lea din Regensburg sub ghidajul domnului director Christian Schaller a cărui misiune onorabilă este de a aduna toate manuscrisele, corespondența, înscrisurile și bineînțelese opera redactată de Pontiful roman pentru a putea fi arhivate, studiate și transcrise în cât mai multe limbi de circulație majoră, ultimul volum fiind tradus în limba rusă (sic!).

Următoarea zi, vineri 22 octombrie, părintele dr. Jürgen Henkel a organizat o lansare de carte și sânul comunității păstorite de domnia sa, adică la Selb-Erkersreuth, înmulțind cinstea convenită ierarhului nostru, prin aceea că Înaltpreasfințitul Părinte Andrei a semnat în Cartea de Aur a orașului Selb.

Zilele petrecute în Germania au însemnat în egală măsură și vizitarea unor obiective turistice dintre care amintim în mod deosebit „Abația benedictină Sf. Mauritius și Sf. Nicolae” din Niederaltaich, o veche vatră monahală a cărei construcție a început în jurul anului 731 și care azi cuprinde chiar și o capelă în rit răsăritean. Detaliul interesant e că din proximitatea acesteia, din micuțul sat Schwanenkirchen, provine mama pontifului Benedict al XVI-lea. Să revenim însă *à nos moutons*.

Părintele Mitropolit Andrei semnând în Cartea de Aur a orașului Selb, Germania.

În seara zilei de 23 octombrie, în Catedrala Mitropolitană din Nürnberg, ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a prezentat același volum unui public de data aceasta vorbitor de limba română, episod care s-a dezvoltat firesc într-un dialog duhovnicesc cu credincioșii prezenți și, mai ales, cu ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit Serafim.

Părintele Mitropolit Andrei împreună cu Părintele Mitropolit Serafim Joantă cu prilejul lansării din Catedrala Mitropolitană din Nürnberg, Germania.

Scurta noastră cronică înregistrează în mod deosebit și sărbătorirea hramului acestei catedrale ocrotită de Sf. Dimitrie, Izvorătorul de Mir, sub omoforul liturgic al celor doi ierarhi mai sus amintiți care au înfrumusețat celebrarea a 45 de ani de la înființarea acestei parohii a românilor ortodocși din Germania de către părintele Mihai Basarab. În mod providențial, din 1996 aici slujește strănepotul Arhiepiscopului Teofil Herineanu, părintele Teofil Herineanu, consilier economic al Arhiepiscopiei Germaniei, Austriei și Luxemburgului.

În cuvântul său de învățătură, ÎPS Andrei a subliniat că lupta cu păcatul nu poate fi dusă doar cu resursele proprii, ci doar prin ajutorul lui Dumnezeu putem nădăjdui să ne depărtăm de căderi. Exemplul gadarenilor cărora Mântuitorul Hristos le-a vindecat un concitadin demonizat, dar care au pierdut porcii ce s-au aruncat în mare, este în egală măsură o parabolă a societății noastre secularizate care spune credinței: „Du-te de la noi! Suntem prea ocupați cu activitățile noastre cotidiene pentru a mai avea timp de suflet și de Dumnezeu”. Tocmai de aceea, Sfântul Dimitrie Izvorătorul de Mir, prin viața sa mucenicească, este mărturia biruinței asupra păcatului și noi încercăm mereu să adoptăm modelul său de curaj creștinesc în războiul cel nevăzut.

Tot modele pentru contemporani au fost și cei doi ierarhi trecuți de curând la Domnul, PS Vasile Flueraș și PS Gurie Georgiu, pentru care a fost săvârșită slujba parastasului.

Bucuria evenimentului a fost întregită și de acordarea „Ordinului Nicolae Ivan” Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Serafim și de asemenea părintelui paroh Teofil Herineanu, dar și secretarului de cabinet arhidiaconul Dumitru Dura.

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte:
IPS Arhiepiscop și Mitropolit ANDREI ANDREICUȚ

Vicepreședinte:
PS Episcop-Vicar BENEDICT BISTRITĂNUL

Vicepreședinte onorific
PS Episcop Emerit VASILE FLUERAȘ

Membri:
Consilier cultural Pr. dr. Cornel Coprean,
Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, Pr. prof. dr. Liviu Vidican-Manci

Director:
Pr. dr. Cătălin Pălimaru

RENAȘTEREA

Editura Renașterea * Piața Avram Iancu, 18
400117, Cluj-Napoca * Telefon / Fax 0264-59-96-49
Internet: www.renasterea-cluj.ro
E-mail: revista@renasterea-cluj.ro

CUI (CF) 4547095
IBAN: RO84 BTRL 0130 1205 P129 1800
Banca Transilvania, Cluj (Revista RENASTEREA)
ISSN: 1223-4435

Redactor-șef:
Pr. Florin-Cătălin Ghiț

Tehnoredactor: Pr. Eugen Mera

DIFUZAREA:
Pr. dr. Nicolae-Dragoș Kerekes

COLABORATORI PERMANENȚI:

Mircea-Gheorghe Abrudan, Mircea-Gelu Buta, Dacian But Căpușan, Darius Echim, Arhid. Claudiu Ioan Grama, Cezar Login, Protos. Maxim (Morariu), Alexandru Nemoianu, Adrian Papahagi, Nicoleta Pălimaru, Elena Pârnu, Arhim. Simeon (Pintea), Arhid. Sergiu Iustin Pop, Pr. Gheorghe-Daniel Puian, Eugen Adrian Truța, Nicolae Turcan.

Trecerea la Domnul a Preasfințitului nostru Vasile Someșanul – zile de neuitat

Romina Sopoian

Pespre adormirea întru Domnul nostru Iisus Hristos a Preasfințitului Vasile Someșanul mulți urmează să scrie de acum înainte. Printre aceștia, se vor număra o mare parte din fiii săi duhovnicești, dar și nenumărate persoane care l-au cunoscut pe durata a zeci de ani. Și pentru noi, cei din comunitatea formată în jurul Bisericii Studenților din Hasdeu, precum și a celor care au fost de-a lungul timpului său sunt în prezent membri ASCOR Cluj, trecerea la Domnul a Episcopului Vasile a avut o mare însemnătate. Chiar dacă unii dintre noi nu am avut ocazia să-l cunoaștem mai îndeaproape sau personal, prin intermediul Părintelui Ciprian Negreanu, duhovnicul nostru, dar și fiul duhovnicesc al Preasfințitului, avem în continuare posibilitatea să-l descoperim mai bine pe cel care a susținut atât de mult activitățile noastre timp de peste 20 de ani.

În ultimii ani, l-am văzut mai rar din cauza bolii care l-a ținut departe de credincioși. Cu toate acestea, nu a lipsit de la cele mai importante momente din cadrul comunității, cum ar fi sfințirea bisericii noastre, din data de 12 iunie 2021. Acea zi a fost una cu totul deosebită, lucru care s-a datorat în mare parte prezenței Preasfințitului în mijlocul nostru. Fiecare intersectare de priviri, oricât de scurtă, a rămas cu siguranță întipărită în amintirea celor care aveau parte de ea, fie și doar în acea zi.

Deși se știa de mult că starea de sănătate a Episcopului Vasile Flueraș era tot mai gravă, mesajele transmise în 8 octombrie 2021, în ziua adormirii sale, ne-au emoționat puternic. Atât mesajele dinaintea morții, care ne îndemnau

la rugăciune, cât și cele care au anunțat eliberarea din acest jug al vieții și trecerea la Domnul, au tăiat parcă respirația multora dintre noi. Ne-a cuprins o emoție puternică, una specifică doar marilor evenimente din viață. Deși greu de explicat în cuvinte, ceea ce ne-a încercat inimile a fost un amestec de tristețe inevitabilă, caracteristică despărțirilor, împăcare cu gândul la odihna veșnică în sfârșit dobândită, dar și un fior de bucurie la conștientizarea faptului că cel care L-a slujit pe Domnul atât de sincer și profund toată viața a mers *să-L vadă precum este*.

În orele, iar mai apoi zilele care au urmat, am avut impresia că nu se mai vorbește despre nimic altceva. În doar câteva minute, pe rețelele de socializare au început să-și facă apariția zeci de poze și citate de-ale Preasfințitului Vasile. Mărturiile personale au fost făcute publice chiar în acea zi de 8 octombrie. Parcă știrile despre pandemie și vaccinuri dispăruseră, parcă nimic exterior și apăsător nu ne mai putea atinge. Așteptam cu nerăbdare să aflăm informații despre slujbele de parastas și înmormântare, dar și despre priveghe-re. Au urmat trei zile intense, zile în care ne era greu să plecăm de lângă sicriul Preasfințitului. Ne atrăgea ca un magnet.

Am mers în mai multe rânduri să-i cântăm Preasfințitului. Cântările corului „Sfântul Lavrentie al Cernigovului”, pe care le îndrăgea foarte mult, l-au însoțit și în acele zile. Știm că dânsul a apreciat mereu tot ceea ce tinerii din comunitatea noastră au făcut de-a lungul timpului, așa că am încercat să îl comemorăm cum am știut noi mai bine – am petrecut cât de mult timp posibil la Catedrala Mitropolitană, în ciuda restricțiilor impuse de pandemie, am dus flori, am cântat, ne-am rugat.

Duminică după-masa, 10 octombrie, ne-am adunat în fața Catedralei pentru a duce o coroană de flori din partea tuturor membrilor Bisericii Studenților, precum și a Asociației Studenților Creștin-Ortodocși Români (ASCOR). Am fost însoțiți de Părintele nostru duhovnic Ciprian Negreanu. Am încercat să redăm nădejdea pe care o avem în învierea Domnului nostru Iisus Hristos prin mesajul scris pe coroană: *Știu, voi muri, dar câtă splendoare* (Daniel Turcea). Am cântat din nou, ne-am rugat, am trăit clipe de neuitat. Apoi am depus coroana la intrarea în Cripta ierarhilor, unde aflasem că Preasfințitul urma să fie îngropat. Am văzut groapa descoperită și am avut șansa să ajutăm la golirea câtorva saci cu pământ adus tocmai de la Mănăstirea Nicula, loc drag Preasfințitului, unde știam că și-ar fi dorit să fie înmormântat.

În taina inimilor noastre ne bucuram că Episcopul nostru urma să rămână la Catedrală, atât de aproape de noi. Știm deja că urma să vizităm acel loc mai mult ca oricând înainte.

A urmat ziua de 11 octombrie, ziua înmormântării. Deși inițial fusese o perioadă cu vreme rece și apăsătoare, acea zi a fost una senină, luminoasă. La ora 9:00, a început ultima Liturghie în cadrul căreia l-am mai avut prezent trupește pe Preasfințitul printre noi. Atmosfera a fost impresionantă. Ceva din bucuria specifică slujbelor de Înviere era și în inimile noastre, de parcă Preasfințitul se afla de fapt alături de noi. Conștientizăm că avem rara șansă de a lua parte la prohodirea unui mare sfânt. Slujba înmormântării din fața Catedralei, procesiunea cu sicriul Preasfințitului și îngroparea au fost momente intense care au făcut ca timpul să rămână în loc. Nu te puteai gândi la altceva. Tocmai ca în timpul vieții sale, când fiecare întâlnire cu Preasfințitul te făcea mai prezent și mai conștient, și acea zi de 11 octombrie ne-a ancorat și mai mult în realitate, în realitatea lui Dumnezeu.

De acolo, fiecare s-a dus la ce mai avea de îndeplinit în acea zi, fie acasă, fie la muncă, dar gândul a rămas altundeva, la altcineva. Așa au trecut zilele de atunci, cu gândul la Episcopul nostru drag și la tot ce a făcut pentru noi, pentru oameni, în general. Toate discuțiile pe care le-am avut în acest răstimp cu Părintele Ciprian Negreanu au gravitat în jurul personalității Preasfințitului. Am ascultat cu neașteptare în fiecare seară despre lucrarea impresionantă a celui pe care îl putem numi pe bună dreptate și bunicul nostru duhovnicesc. Nu ne putem opri din a ne minuna de sfințenia, dragostea și cumințenia celui care și-a pus sufletul într-un fel sau altul pentru „fiecare dintre noi” – așa cum obișnuia să se adreseze credincioșilor adesea.

De acum știm că îl avem rugător pentru noi pe Preasfințitul Vasile, Episcopul bucuriei. Mai apoi, știm că îl avem sprijin în greutăți, dar și model de asumare și de trăire autentică a credinței. Datorită moștenirii duhovnicești pe care ne-a lăsat-o, putem înțelege mai bine rostul suferinței duse cu demnitate. Așa cum a subliniat în mai multe rânduri, „[î]n zilele noastre poate că ne este greu să ne gândim la bucurie, la bucuria care nu este altceva decât o formă, o dimensiune înaltă a fericirii, pe care fiecare dintre noi ne-o dorim, în adâncul ființei noastre. Chiar dacă în această etapă pământească a vieții noastre cunoaștem neajunsurile și suferința în multele ei forme, noi știm că, prin credință și prin suferință, prin purtarea crucii, ne apropiem din ce în ce mai mult de ceea ce înseamnă cunoașterea și trăirea bucuriei” (Pagina de Facebook „Epifania” a Mănăstirii „Sfântul Ioan Botezătorul”). Rostul vieții pe care îl căutăm cu toții neîncetat ne-a fost dezvăluit de Preasfințitul

Vasile ori de câte ori a avut șansa: „Viața aceasta pământească, oricât ar fi ea de împlinită în dimensiunile ei firești, fără Hristos nu reprezintă nimic” (Pagina de Facebook „Epifania” a Mănăstirii „Sfântul Ioan Botezătorul”).

Mulțumim pentru tot ce ați făcut pentru noi și Îi dăm slavă lui Dumnezeu pentru prezența Preasfinției Voastre în viața noastră!

9 octombrie, chemarea unei alte Nunți

Roxana Călea

membră a comunității Bisericii Studenților
și fostă membră ASCOR Cluj-Napoca

În urmă cu 16 ani, 9 octombrie a fost o zi de Duminecă, duminica în care Părintele nostru, Preasfințitul Vasile, săvârșea Sfânta Liturghie în bisericuța din Hasdeu. Era duminica în care ne aștepta să ne pună laolaltă mâinile, să ne așeze cununile pe cap și să ne dea să bem din paharul mântuirii; pe scurt, să ne așeze într-o stare împăratească. De fapt, fiecare întâlnire cu Preasfințitul era împăratească, întru Hristos Cel Răstignit și Înviat.

Soțul meu, Sorin, era legat sufletește de Preasfințitul înainte de a-i cunoaște eu. La puțină vreme după ce ne-am împrietenit, după o conferință din cadrul serilor duhovnicești organizate de ASCOR Cluj-Napoca, Părintele Ciprian Negreanu – duhovnicul nostru – a dorit să mă prezinte Preasfințitului Vasile, ca fiind prietena lui Sorin. De atunci, Preasfințitul veghează neîntrerupt în căsnicia noastră, în familia noastră, fiind izvor de pace, seninătate și bucurie. În seara amintită, după încheierea conferinței, Preasfințitul a insistat să merg împreună cu Sorin la cină, masă la care avea să participe și invitatul serii, PS Sofronie. Nu cred că este nevoie să menționez cât de fâstăcită și de crispată m-am așezat la masă. Povara mi-a fost luată însă destul de repede, deoarece observai numai că Preasfințitul nu-ți cerea nimic, decât să fii tu însuși și atât. Te privea cu atâta dragoste, încât vedea în tine și ceea ce tu nu erai în stare să vezi. Preasfințitul ne-a ospătat, servindu-ne el însuși, iar, la final, a adus dintr-o cameră alăturată două pahare în care a pus vin și ni le-a înmănat. Ne-a spus și povestea paharelor, acestea fiind chiar paharele de nuntă ale părintelui Romul Popa, de la Calvaria, dăruite Preasfințitului. Părintele nostru episcop avea o delicatețe și o atenție la detalii pe care nu le mai întâlnisem, nu vorbea mult și zâmbea des.

Fără să-mi fie duhovnic, mi-a dat la începutul căsniciei două sfaturi de care m-am folosit în momentele grele și care m-au scos din multe încercări. Sorin îl vizita mai des și se bucura de fiecare întâlnire, pentru că simțea că îi ridică aievea toată povara și greutatea zilei. Nu de puține ori, doar cu un zâmbet sau cu un „Va fi bine!” sau chiar și cu un „Să fiți cuminiți!” răsturna un munte de tulburare, pe care îl transforma în pace și în vreme bună.

Au urmat apoi nenumărate alte gesturi pline de delicatețe, de dăruire, cu o consecvență care mă uimea. Îmi amintesc de cutiile cu ciocolată „Merci”, primite de fiecare zi de 8 martie, și nu numai, de cutiile cu ciocolată primite de copii de câteva ori pe an, de torturile pe care ni le dăruia de fiecare Crăciun și de fiecare Paști, de buchetele de flori pe care mi le trimitea prin Sorin, de alte și alte daruri.

Ne-a botezat copiii cei mari, pe Iustina și pe Vasile, și s-a bucurat mult de venirea pe lume a Teodorei.

După ultima întâlnire cu Preasfințitul, Sorin a venit acasă și mi-a spus: „Preasfințitul e pregătit să plece, nu mai vrea să rămână aici. Ne-am luat rămas bun”.

A purtat lungi și grele suferințe și a fost izvor de viață veșnică.

În seara zilei de 8 octombrie, Teodora mi-a cerut să-i dau voie să facă un altar. Nici nu cred că i-am răspuns ceva. După câteva minute, m-a chemat să mi-l arate. Luase fotografia cu Preasfințitul Vasile și cu Părintele Ciprian (pe care o ținem între fotografiile de familie), a așezat-o lângă lumânarea aprinsă, apoi lângă ele a adus o *Psaltire* și o icoană cu Maica Domnului. Mi-a spus: „Uite, l-am pus pe Sfântul Vasile, pe Maica Domnului și cartea. Să citești din ea”. În gestul ei, l-am zărit pe Preasfințitul, omul rugăciunii, omul frumuseții smerite.

Acum Preasfințitul Vasile liturghisește în Ceruri, așteptându-ne și pe noi.

Îi suntem veșnic recunoscători Preasfințitului. Să ne ajute Dumnezeu să fie tot mai prezent în inimile noastre și, mai ales, în faptele noastre! Dumnezeu să-l așeze în rândul Sfinților și să avem cu toții parte de binecuvântarea și rugăciunile sale!

Parastas pentru două prototipuri ai bucuriei: Arhimandritul Teofil Părăian și Preasfințitul Vasile Someșanul

La data de 29 octombrie, zi în care s-au împlinit 12 ani de la trecerea la Domnul a Arhimandritului Teofil Părăian și 3 săptămâni de la plecarea spre Împărăția Cerurilor a Preasfințitului Părinte Episcop Vasile Flueraș, ASCOR Cluj-Napoca și comunitatea Bisericii Studenților i-au comemorat pe cei doi mari prieteni și povățuitori ai tinerilor – duhovnici și formatori de caractere – prin participarea la slujba de Parastas.

Bucuria a fost ceea ce îl caracteriza în mod definitoriu pe Părintele Teofil Părăian, bucuria era cel mai puternic sentiment pe care îl trăia și îl transmitea și Preasfințitul Părinte Episcop Vasile Someșanul. Întotdeauna când era rugat să descrie imaginea călugărului autentic, Părintele Teofil Părăian sublinia faptul că trăsătura definitorie a acestuia trebuie să fie bucuria. De multe ori, când oamenii îl ascultau vorbind despre călugărie, aceștia conștientizau că au adevăratele celor spuse de părintele chiar în fața lor, în persoana sfinției sale, în care se regăseau și bucuria tinereții, și statornicia bătrâneții, și blândețea tatălui, și bunătatea omului firesc ce și-a închinat viața lui Dumnezeu. O întruchipare totală a celor afirmate de marele duhovnic de la Sâmbăta de Sus a fost Preasfințitul Vasile – episcopul care, prin bucuria pe care o trăia și o transmitea la modul concret prin prezență, dar și prin fapte, a mângâiat, a alinat, a scos din impas și a încurajat mulțime de suflete căutătoare de un liman lin și tihnă.

Atât Părintele Teofil Părăian, cât și Preasfințitul Vasile au format generații de tineri, le-au purtat pe brațele lor părintești cu deosebită grijă părintească, cu delicatețe, dragoste și cu atenție spre a-i îndruma către Unicul Necesar, către Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

De acum, la Prestolul lui Dumnezeu, mijlocitori și ajutători atât pentru tinerii de azi, cât și pentru cei de odinioară, sunt împreună cei doi duhovnici ai Bucuriei: Arhimandritului Teofil Părăian și Preasfințitului Vasile Someșanul.

Echipa: Tatiana Onilov, Eliza-Adelina Purcaru, Iulia Anamaria Mureșan, Romina Sopoian, Bogdan Herțeg, Nicoleta-Andreea Sicoe

Adresa ASCOR:
Biserica din Hașdeu 45
Cluj-Napoca

ISSN: 1224-0567

Redacția FILOCALIA:
Piața Avram Iancu, nr. 18,
Cluj-Napoca
Fax: 0264/595 300
revista.filocalia@yahoo.com